

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

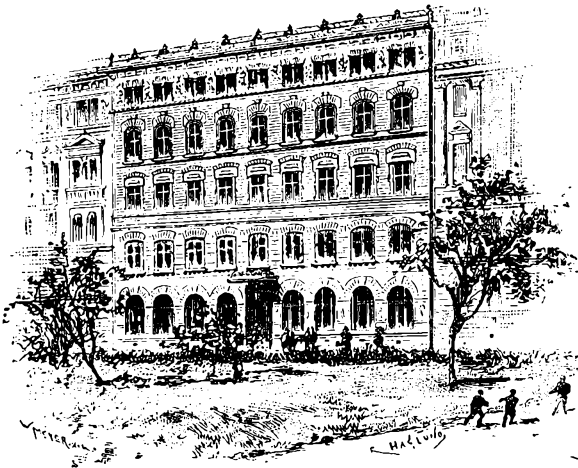
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

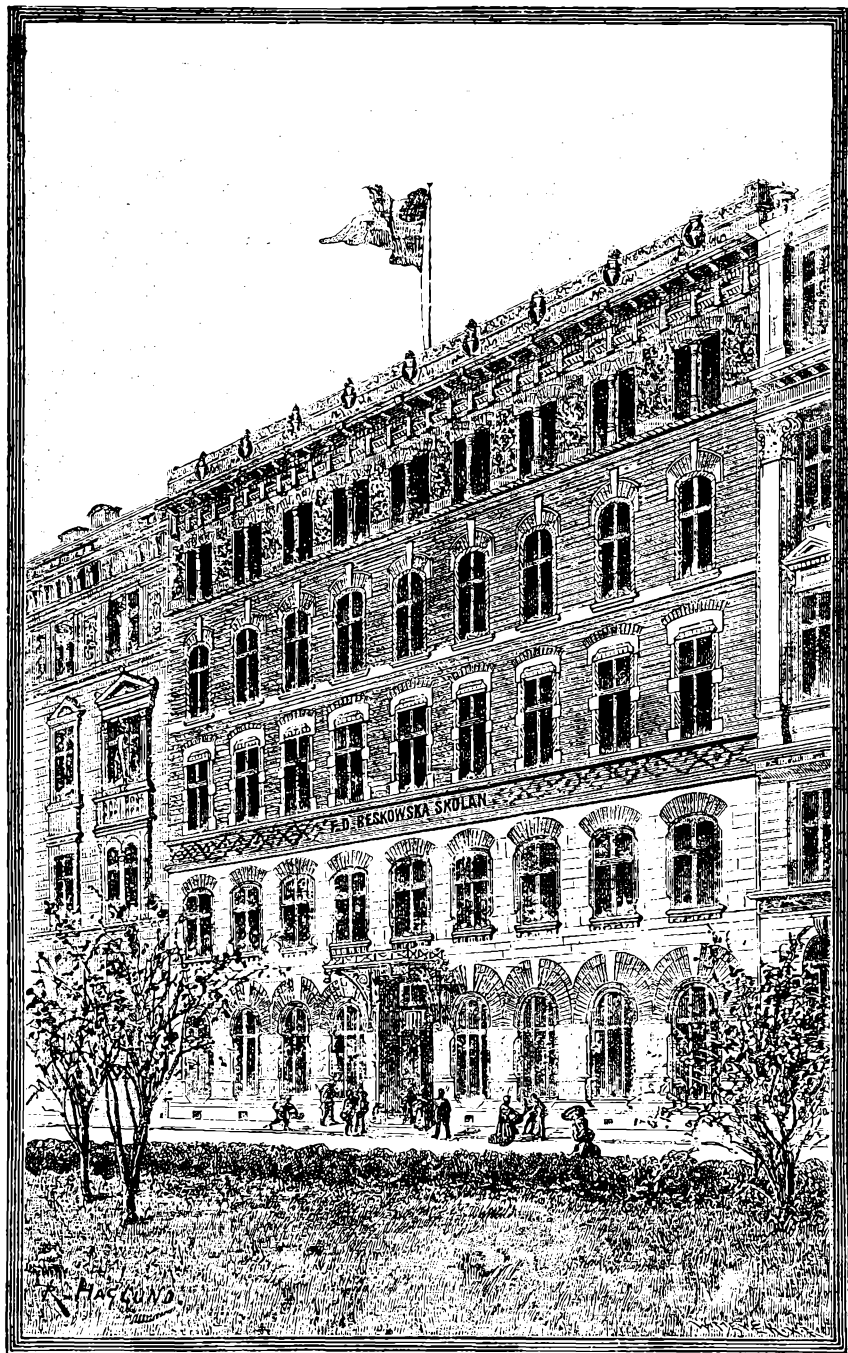
F. D. BESKOWSKA SKOLAN

I

STOCKHOLM.

LÄSÅRET 1890—1891.

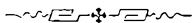
F. D. BESKOWSKA SKOLAN

I

STOCKHOLM.

LÄSÅRET 1890—1891.

- I. SÄRSKILDA UNDERRÄTTELSE.
- II. ÅRSREDOGÖRELSE.

STOCKHOLM,
NYA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET. 1891.

F. d. Beskowska skolan

består af

1. **En förberedande afdelning**, med tre klasser, för *gossar* och *flickor* från 6 till 9 år. I lägsta klassen mottagas *nybörjare*.
 2. **Mellanskolan**, med sex klasser, för gossar från 9 till 15 år. För inträde i mellanskolans lägsta klass fordras inga kunskaper i främmande språk.
 3. **Gymnasialafdelningen**, med två klasser (tvååriga); åldern 15 till 19 år. Vid slutet af hvarje vårtermin anställes vid läroverket mogenhetsexamen med sista årsafdelningens lärjungar. I sjunde klassens båda afdelningar (VII:1 och VII:2) finnes såväl *latin-* som *reallinie*, hvadan skolans lärjungar vid flyttning till nedre sjunde klassen hafva att välja, om de önska beredas till mogenhetsexamen på den ena eller den andra af dessa linier.
 4. **Slöjdskola**. I de fyra lägsta klasserna är handarbete såsom obligatoriskt ämne upptaget på läsordningen. I de därpå följande tre klasserna (I:2—III) meddelas undervisning i snickerislöjd med svarfning och träsnideri hvarje dag kl. $\frac{1}{2}$ 10—12 så, att hvarje klass (delad i två afdelningar) arbetar två dagar i veckan. — För lärjungar i öfriga klasser äfvensom från andra läroverk finnes tillfälle till slöjdundervisning på eftermiddagarna.
-

Särskilda underrättelser.

I.

En förändring i skolans läroplan.

Från och med nästkommande läsår kommer en förändring att vidtagas i afseende på tiden för *latinets* och *tyskans* inträde i de lägre klasserna.

Från Beskowska skolans stiftelse, 1867, till och med läsåret 1872—73 började *tyska* språket att läsas i nedersta klassen och efterföljdes i närmast högre klass af *latinets*. Från och med höstterminen 1873 nedflyttades latinets till nedre första klassen. Man hade nämligen funnit det otjänligt att begynna ett nytt språk, året efter det de första elementen af ett annat blifvit inhämtade. Denna åsikt — att de främmande språken ej alltför hastigt böra följa efter hvarandra — har sedermera alltjämt gjort sig hos skolans lärare gällande; hvadan ock i denna skola, alltsedan 1873, två år förflyta mellan inträdandet af de särskilda språken. Härifrån göres undantag endast för det fåtal lärjungar, som läsa grekiska, hvilka i allmänhet hafva större lätthet för språkstudier och sålunda mindre löpa fara att sammanblanda och förvirra sin språkkunskap.

Man hade också ett annat skäl för att göra latinets till begynnelsespråk i stället för tyskan. Då nämligen tyskan dittills — liksom ännu vid de flesta läroverk — tjänade samma ändamål som latinets, nämligen att bilda material för den formella språkbildningen och för inhämtande af de allmänna grammatiska begreppen, så ansågs det olämpligt, att denna sida af språkundervisningen begyntes med ett språk för att snart därpå öfvertagas af ett annat; så mycket olämpligare utan tvifvel, som latinets på ett klarare och åskådligare sätt än tyskan för den utvecklade intelligensen framvisar bilderna af de grammatiska fenomenen.

Dessa båda synpunkter vid språkundervisningen: *tillräckliga distanser i tid mellan de olika språkens inträdande och den formella språkbildningens hufvudsakliga koncentrerande på ett språk*; anse vi oss ännu alltjämt böra fasthålla. Och detta är anledningen, hvarför vi hittills icke kunnat besluta oss för att lyssna till de många röster, som yrkat på latinets framflyttande och ersättande med ett annat språk i första klassen.

Men en annan omständighet har nu tillkommit, som förändrar frågans ställning. En ny tanke håller på att arbeta sig fram i den pedagogiska världen, en tanke, som måhända är bestämd att skapa ny lifaktighet och ny verksamhetslust inom ett område, hvarest det strama förhållandet mellan vidt skilda åsikter syntes hota med en tillfällig afmattning och förlamning. Denna tanke, omkring hvilken många af de olika partiernas målsmän och anhängare torde kunna förena sig, är en *förändrad metod vid de främmande lefvande språkens inlärande*.

Sedan några år tillbaka hafva framstående språkforskare, särskildt i Tyskland, Amerika och de tre skandinaviska länderna, yrkat, att språkundervisningen måtte börja med ett praktiskt inöfvande att tala och förstå det *talade* språket, icke med ett systematiskt inlärande af dess regler och dessas tillämpning genom öfversättning från och till litteraturspråket. I ett afseende är metoden visserligen icke alldeles ny, för så vidt nämligen äfven förut hvarjehanda försök hafva gjorts till ett direkt införande i det talade språket. Men det nya och det som gör, att *denna* metod anses kunna lämpa sig för *skolundervisning*, består däri, att den såsom resultatet af teoretiskt och praktiskt bildade skolmäns arbete, är *strängt systematisk*.

I själfva verket finnes för närvarande icke *en*, utan flere språkmeter, hvilkas gemensamma kännemärke är en stark hänsyn till det praktiska inöfvandet i det lefvande språket, medan de skilja sig i andra afseenden, särskildt däruti, att en af dem starkare accentuerar det korrekta uttalet, stödjande sig på den nyare fonetikens lagar.

En af de mest framstående förkämparna för denna riktning är Doktor Klinghardt, hvilken med en framgång, som vitsordats såväl af anhängare som af forna motståndare, tillämpat systemet på engelska språket i det gymnasium (i Reichenbach, Preussiska Schlesien), hvarest han är anställd som Oberlehrer. Vår skolas hufvudlärare i tyska språket, Lic. Hjorth, hvilken redan förut teoretiskt studerat detta system, hade sistlidna sommar tillfälle att på ort och ställe iakttaga detsamma, sådant det tedde sig i praktiken; och metoden tillvann sig så hans intresse, att han, såsom för många redan är bekant, under detta läsår tillämpat densamma vid undervisningen i tyska uti vår skolas fjärde klass, oaktadt läro- och åskådningsmaterial, lämpadt för det nya lärosättet, ännu saknas. — Denna brist torde till nästa termins början komma att afhjälpas, i det Lic. Hjorth är sysselsatt med utgifvande af en ny skolbok för tyska språket, och väggtaflor för åskådningsundervisningen komma att anskaffas. — Det hittills — efter ett års undervisning — uppnådda resultatet uppmuntrar till fortsättande af den beträdda vägen. Särdeles äro samtliga lärjungarnas intresse för och lifliga deltagande uti denna undervisning påtagliga, en omständighet, som torde komma att få mycket att betyda, då det gäller införandet af denna nyhet i vårt lands skolor. Att detta intresse snarare stegrades än minskades under metodens fortsatta tillämpande, hade Lic. Hjorth tillfälle att konstatera i Reichenbach, hvarest engelskan under hans vistelse därstädes så behandlades på tredje året.

Vi lemna här nedan ordet åt Lic. Hjorth i och för meddelande af det nya systemets mål samt af den lärogång han under detta läsår följt vid dess tillämpning på tyska språket i 4:de klassen af Beskow-ska skolan:

Nödvändigheten af nyare metoder i språkundervisningen, som först med styrka och talang framhölls af Professor Vietor i hans 1882 under psevdonymen "Quousque Tandem" utgifna lilla skrift: "Der Sprachunterricht muss umkehren", har icke blott mer och mer tilldragit sig lärarevärldens uppmärksamhet, utan nästan trängt in i det allmänna medvetandet. Bland dem, som i Vietors anda verkat för genomförandet af en dylik reform, står utan gensägelse Dr: Klinghardt i allra främsta ledet, såsom en af dem, hvilka klarast fattat sitt mål och i största renhet tillämpat de nya principerna. Den s. k. "nya metodens" mål, såsom det fattas af Dr K., är först och främst att införa lärjungen i det egentliga, lefvande, d. ä. det talade språket. Att bibringa honom förmåga att förstå detta främmande språk, vare sig det möter honom i det skrifna eller tryckta ordets form eller han hör det ur en bildad infödings mun, att lära honom att själf göra sig förstådd af denne såväl muntligt som genom fri skriftlig framställning af sina tankar, detta är den nya metodens första mål. Det andra har den gemensamt med den gamla metoden: att göra eleverna bekanta med det litterära språket, sådant detta framträder hos framstående historieskrifvare, dramatiska författare, skaldar o. d. (äfven af något äldre datum). Härvid är att märka, att, först sedan det första målet tillnärmelsevis är uppnådt, turen kommer till det andra, d. v. s. först på högsta stadiet af undervisningen.

De medel, hvaraf metoden begagnar sig för att nå detta mål, vill jag meddela genom att göra en kort framställning af de viktigaste momenten af min egen undervisning under läsåret. Därvid ber jag att få nämna, det mitt förfarande, för hvilket jag här nedan kommer att redogöra, ingalunda hvilat på någon af Dr K. i detalj utarbetad plan. Genom åhörande af hans undervisning i engelska — hvilken ju i åtskilligt måste ställa sig annorlunda än den i tyska — samt genom samtal med honom själf i luthörande frågor har jag fått en totalbild af de medel han använder. För det sätt, hvarpå jag använt dessa medel, är han ej ansvarig, lika litet som jag själf vill hafva sagt, att jag hädanefter i allo kommer att gå tillväga på precis samma sätt. Dels är det ej så lätt, i synnerhet i början, att frigöra sig från gamla inrotade vanor, dels betingar elevernas¹⁾ ålder och ståndpunkt vissa modifikation, hvarjämte vunna erfarenheter naturligtvis måste tillgodogöras.

Då jag nu går att lemna en bild af min undervisning, är det ej min mening att förneka, det ej möjligen någon detalj kan vara gemensam med hittills följda metoder. Undervisningens material har allt från början varit *sammanthängande text* (se speciell redogörelse för årskurserna!): valda stycken ur Calwagens "Tysk elementar- och läsebok". Först egnades ett par timmar åt inhämtandet af det, som i det tyska uttalet var nytt. Hemlexa: öfning därpå. Efter behof togos därvid fonetiska förklaringar till hjälp. (Någon fonetisk transskription, hvaraf Dr K. med stor framgång begagnar sig, har naturligtvis ej förekommit. Den anses för öfrigt af honom själf ej vara någon hörsten i systemet, ej ens hvad engelskan angår). Så kom öfversättning till modersmålet, och därmed har fortgått på vanligt sätt under $\frac{2}{3}$ af läsåret. Mot slutet af denna tid hände det emellertid, att jag ibland uraktlät att låta lärjungarna öfversätta nya lexan och nöjde mig med uppläsande af texten, då denna var synnerligen lätt. Denna öfversättning, som jag dels för några mindre försigkonna och några mindre pålitliga elevers skull trodde mig ej böra uraktlåta — gammal vana spelade väl också in — hade nog kunnat ej så obetydligt inskränkas. Hvad den ena gången gifvits till nyes var den följande gången "gammal lexa". Behandlingen af denna har jag alltid betraktat såsom undervisningens kärnpunkt. Har målet för den nya lexan varit en rätt uppfattning af innehållet jämte väl läsning, så har däremot beträffande den gamla lärjungarnas uppgift redan från första början varit ett fullständigt tilliggande af texten. De skola så noga hafva studerat denna lexa, att de ej blott kunna uppläsa den utantill, om så fordras, utan genast hafva hvarje enskildt ord och uttryck till hands och alltid hafva sam-

1) Nu: klass IV, som läst latin i 4 år, franska i 2 år. Undervisningstimmarna ha varit 3, hvaraf 1 timme lexfri.

manhanget klart för sig. Förhöret har tillgått så, att jag utfrågat innehållet. Frågor och svar ha därvid aldrig gifvits på annat än tyska. Några få ord måste jag ibland på förhand ge lärjungarna, t. ex. de vanligaste frågeorden: "wie?" "wann?" "warum?" "wer?" etc., men dessa tillägg ha egentligen blott förekommit i början. Då jag senare ansåg mig behöfva använda ett uttryck vid lexans utfrågande, kunde jag tidigt nog på förhand bibringa eleverna detta utan användande af modersmålet. Jag behöfde t. ex. uttrycket "gå förbi". Med begagnande af blott kända ord gestaltade sig detta så: "Was thu' ich?" — "Sie gehen." — "Wo geh' ich?" Nu blef svaret visserligen: "Sie gehen auf dem Fussboden", men genom att peka på fönstret och fråga: "Was ist das?" — "Das Fenster" — och fortsätta: "Also, wo geh' ich?" fick jag det önskade svaret: "Sie gehen am Fenster". — "Nun, Jungen, passt mal auf! Jetzt geh' ich am Fenster vorbei. Was habe ich gethan? Schwedisch!" Svar i korus: "Ni har gått förbi fönstret". Under det jag vid den första frågan gick af och an i rummet, gick jag vid den följande fram och tillbaka vid fönstret, och vid den sista fortsatte jag vidare. Därpå inöfvades detta uttryck genom förnyade frågor af "Was thu' ich?" och i det jag pekade på olika föremål, följde svaren utan uppehåll: "Sie gehen am Pulte, am Katheder, an Gustav etc., vorbei". Vid utfrågandet af gamla lexan måste jag naturligtvis i början noga preparera frågorna för mig själf, för att ej använda för lärjungarna obekanta ord och på det frågorna skulle bli nog enkla och lätta att besvara. — Vi ha på detta sätt från allra första början utan någon märkbar svårighet rört oss med tyska språket, hvarigenom modet och tillförsikten allt mer ökats. Vid slutet af höstterminen repeterade vi de stycken vi läst. Då förekom ej någon öfversättning, utan lexan utfrågades genast och på ett friare sätt än första gången. Några af eleverna åtog sig själfmant att göra sina kaurater frågor öfver lexan, och detta lyckades rätt bra. Vid repetitionen af det under vårterminen lästa har jag alldeles åt eleverna själfva öfverlåtit utfrågandet af lexan, hvarvid på förhand bestämts, hvilka som skulle åtaga sig detta. De frågandes roll har af eleverna vanligen varit särskildt eftersträfvad. På grund af lexornas korthet har åtskillig tid blifvit öfrig. Denna har några gånger användts till skrifning af gamla lexan på svarta taflan, hvarvid de öfriga eleverna samtidigt skrifvit på papper, men hufvudsakligen till ökande af ordförrådet genom samtal, anknytande sig till det lästa eller rörande sig om hvad vi sett omkring oss, om vinterns sysselsättningar, väderleken, mynt (med förevisning af de vanligaste tyska myntsorterna) och dylikt. Därvid ha lärjungarna med stor begärlighet tecknat de nya orden i sina därtill afsedda böcker och äfven passat på att fråga om en hel mängd uttryck. Själf har jag allt mer sökt göra klart för dem, att tyskan egentligen är det officiella språket under dessa timmar, genom att efter hand gifva dem på tyska de vändningar, hvaraf de mest behöfva begagna sig. t. ex. "Darf ich mal hinausgehen" — "Wasser trinken?" o. d. Jag har i allmänhet gärna sett, att lärjungarna frågat, hur det och det heter på tyska, men ett slags frågor har jag mer och mer funnit det nödigt att afvisa. Några elever ha för vana att, då de fått ett tyskt uttryck, som något avviker från det motsvarande svenska, fråga: "Kan man icke också säga så?" Därvid öfversätta de, så godt de kunna, det svenska uttrycket ordagrant till tyska. Denna för ett snart och grundligt inträngande i det främmande språkets anda skadliga vana att oupphörligt jämföra med modersmålet bör afgjordt motarbetas. Jag brukar då blott fråga dem: "Förstår du uttrycket i fråga?" — "Ja" — "Nå, lägg det då på minnet; en annan gång får du kanske lära dig något annat uttryck för samma sak. Tänk öfverhufvud så litet som möjligt på det svenska uttrycket, men sök alltid att förstå det du hör och läser".

Strax innan repetitionen af vårterminens pensum började, gjorde jag försök med att utan modersmålet hjälpa göra en tysk text begriplig för lärjungarna. Jag valde då stycken, som vi under året gått förbi. De första styckena lät jag dem läsa i sina böcker, men sedan öfvergick jag till att själf uppläsa texten, hvarvid de ejingo se i sina böcker. Båda delarna lyckades så bra, att jag angrar, det jag ej förr lemnat öfversättningen af nya lexan och öfvergått till detta förfarande. Ett par prof: Eidechse: "Eine E. ist ein kaltblütiges Tier, sieht ungefähr wie eine Schlange aus, hat aber 4 Füsse". — Geschwister: "Hast du einen Bruder?" — "Jawohl!" — "Hast du auch eine Schwester?" — "Ja, ich habe 2 Schwestern". — "Nunwohl, statt mein Bruder und meine Schwestern zu sagen, kannst du kürzer sagen: meine Geschwister". Vid förhöret af en så ge-

nomgången lexa ha de att själfva afgifva liknande förklaringar af de nya orden. Om alla eller blott en del af de obekanta orden lämpligen kunna på detta sätt förklaras, kan naturligtvis endast läraren i hvarje fall afgöra. Därvid äro många faktorer att taga med i räkningen. Må man nu icke invända: "Hur mycket enklare hade det ej varit att genast ge dem den svenska översättningen!" Må man ej förbise framför allt den öfning i att uppfatta det talade ordet, att af det förhanden varande raskt draga slutsatser, vidare den uppmärksamhet och det intresse, som äro en nästan nödvändig följd af detta tillvägagående, samt slutligen huru lärjungen, nästan utan att läraren och allra minst han själf alltid tänker därpå, får en öfning i att röra sig med det främmande språket och vana att tänka direkt på detta: man skall då ej kunna säga, att tiden är illa använd.

Under vårterminen har 4 å 5 gånger på lexfri lektion förekommit *skrifning efter diktamen*. Jag har i allmänhet sökt att därvid använda hufvudsakligen kända ord. Dessa skrifningar äro synnerligen lämpliga såsom ett medel att uppöfva lärjungarnas förmåga att uppfatta det talade ordet och såsom ett medel för läraren att bedöma denna deras förmåga.

Grammatikundervisningen har slutit sig till lektyren på det sätt att lärjungen med lärarens hjälp ledts att ur det lästa efterhand taga ut språklagarna.¹⁾ För hvarje lexa har jag fört noggranna anteckningar till ordnande af det grammatiska stoffet. Efterhand har jag liksom känt mig för, hur pass grammatikens konturer börjat af sig själfva skönjas af lärjungarna, och då jag ansett tiden mogen, har jag på svarta taflan sammanställt dem — naturligtvis ej i den vanliga grammatiska ordningsföljden, utan efter graden af svårighet och i mån af formernas mer eller mindre täta förekomst — och hafva därvid alltid, så vidt jag kan erinra mig, lärjungarna, en och en eller i korus, dikterat, hvad jag skulle skrifva. Några få ej bekanta former ha af mig supplerats. Först på 7de veckan började detta systematiserande och då med presens och imperfektum af regelbundna svaga verb. Nu, i slutet af vårterminen, hålla vi på med adjektivens böjning. Jag förvissade mig först noga om att lärjungarna utan svårighet genast kunde finna de former, som förekommit i den lästa texten och i det extra ordförrådet, där stundom orden införts med någon särskild böjning. Så fingo de t. ex. färgerna på följande sätt: der blaue Himmel, die grüne Wiese, das gelbe Kornfeld o. s. v.

De på taflan systematiserade formerna har jag därpå låtit eleverna införa i ett särskildt grammatikhäfte, i hvilket jag på förhand uträknat, på hvilken sida och rad hvarje form skulle skrivas. Detta senare vållade synnerhet i början stor tidsutdräkt, men har sedan genom vana kunnat betydligt paskyndas. Saken är den, att man i själfva verket finner sig ej behöfva så stor grammatisk apparat, att ordförrådet spelar en vida viktigare roll än inlärandet af en mängd grammatiska distinktioner. Orsakerna hvarför jag ej lät eleverna skaffa sig en grammatisk lärobok, i hvilken de ju kunnat pricka för det på taflan genomgångna, voro bland annat, att jag själf ville göra mina rön rörande lämplig grammatisk uppställning, att jag på grund af erfarenhet visste, att det skulle bli svårt att hindra lärjungarna, som redan så länge varit vana att använda grammatik i ett annat språk, från att på liknande sätt i förtid betjäna sig af den tyska grammatiken, andra skäl att förtiga. Förhöret af grammatiklexan har visserligen äfven bestått i vanligt deklinerande och konjugerande, men vida mer uti korsfrågor, i det jag på taflan uppdragit en enkel beteckning af de ifrågavarande formernas plats och med pekpinnen angifvit den form jag önskat höra. Emedan lärjungarna ursprungligen lärt sig formerna på den naturliga vägen, faller det sig vanligen lika lätt för dem att läsa upp en böjning, i hvilken ordning jag önskar, som i den sedvanliga. Då någon form vid talet orätt återges, hänvisar jag dem vanligen ej till paradigmet. Jag kan med lika, ja större fördel vädja till någon ur texten känd form. En elev säger t. ex.: "Die bunte Blumen." Jag frågar honom då: "Die alte Deutschen?" Han korrigerar sig då vanligen genast, och man behöfver ej orda vidare om, hvilken deklination det skall vara, om bestämningsord och dylikt, hvarmed man enligt gamla metoden måste spilla tid. Sätten att få lärjungarna att tänka direkt på själfva saken, begreppet, och ej på det motsvarande svenska uttrycket, äro utan tvifvel många och skola genom fortsatt undervisning så småningom kompletteras. Se här ett. Jag tar kritan och skrifer t. ex. König, och frågar: "Was thu'ich?" —

1) Jfr 3e punkten i Quousque Tandems program.

“Sie schreiben (ein Wort).“ Sedan: “Was habe ich gethan?“ — “Sie haben (König) geschrieben?“ (“geschriebt“, som kanske allmänt eller här och där höres, ändras utan vidare reflexioner af mig eller, i senare fallet, öfverröstas af pluraliteten). Därpå tar jag svampen och frågar: “Was werde ich thun?“ — “Sie werden die Tafel abwischen.“ — “Was thu’ ich?“ — “Sie wischen die Tafel ab;“ o. s. v. i aktivum och passivum. Eleverna hinna då ej tänka på det svenska uttrycket. I förbigående vill jag påpeka lättheten att med användande af kritan skaffa sig åskådningsmaterial, ej blott då det gäller så enkla begrepp som rät, krokig, vågrät, lodrät, väg (i dess 2 betydelse), topp (Gipfel, Wipfel,) geometriska figurer o. d., utan vida utförligare bilder, såsom af en karakteristisk utsikt m. m. Lärjungens fantasi kommer härvid i hög grad lärarens möjligen bristande förmåga i teckning till hjälp. Ett följande läsar komma vi för öfrigt äfven att begagna oss af lämpliga väggtaflor.

Huru man nu än kan önska att i det ena eller andra fallet variera denna undervisning, såsom hufvudprinciper anser jag dock böra fasthållas: 1. utgåendet från lätta, sammanhängande texter af konkret innehåll, som ej äro ordnade efter grammatiska synpunkter, samt grundligt inlärande af detta språkmaterial; 2. de grammatiska reglernas utdestillerande ur den lästa texten; 3. modersmålets successiva uteslutande från undervisningen.

Då jag nästa läsår börjar en liknande undervisning i nedre första klassen, kommer väl ett och annat af dessa moment att mera betonas på det andras bekostnad, dels på grund af elevernas ståndpunkt och dels med hänsyn därtill, att latinet senare inträder såsom det egentligen grundläggande språket. Särskildt kommer det andra momentet att i möjligaste mån undanskjutas och om möjligt ännu större vikt läggas på uttal och ordförråd. Metoden skulle således där komma att ännu mer göra skäl för den benämning, som Dr Klinghardt nyligen lär ha föreslagit att gifva den: den “imitativa.“

Då jag nu jämför resultatet af undervisningen enligt denna metod med det jag de två föregående åren vunnit med motsvarande klasser, så måste jag först taga i betraktande de *olägenheter*, med hvilka jag detta läsår haft att kämpa och hvilka varit af tillfällig natur. Dit räknar jag i första rummet brist på lämplig lärobok, hvarmed bland annat följt nödvändigheten att i skolan komplettera ordlistan; vidare förlärorens införande i särskilda häften; samt ovanligt många och långvariga sjukdomsfall (mässling, lunginflammation, frossa, arm-brött m. m.). Trots detta anser jag mig detta år hafva vunnit ett bättre *resultat*, i det en vida mer vidsträckt grund blifvit lagd, ett allsidigare inträngande i språket egt rum. Ha än de ifrågavarande lärjungarna en mindre omfattande öfversikt af den systematiska grammatiken, ha de ej läst så mycket text, så ha de i stället något, som mer än tillräckligt uppväger denna brist, nämligen betydligt större förmåga att uppfatta det talade och att själfva begagna sig af det främmande språket. På grund af modersmålets successiva uteslutande från undervisningen, det noggranna inöfvandet af det lästa och den raskhet, med hvilken i allmänhet frågor och svar följa på hvarandra, har deras öra för språket blifvit mer uppöfvadt, och de ha kommit ett stycke in på den väg, som leder till konsten att tänka på det främmande språket. Härtill vill jag lägga ett påtagligt större intresse för undervisningen, en omständighet, som nog ej ensamt beror på mitt speciella intresse för metoden, utan hvilket — likaväl som lärarens eget — helt visst har sin grund i metoden själf. Jag kan ej bättre karakterisera denna metodernas olika förmåga att intressera såväl lärare som lärjungar än genom att begagna en bild, som vid ett nyligen hållet diskussionsmöte i språkfrågan användes af en framstående skolman. “Ett *uppstoppadt* djur“, yttrade han, “kan nog väcka intresse, men att se ett *levande*, det är dock något annat.“

Till sist: Huru undervisningen efter denna metod kommer att gestalta sig i de följande klasserna, huruvida i något speciellt fall öfversättning till eller från modersmålet kommer att anlitas, t. ex. vid läsning af någon klassisk författare, det får framtiden utvisa. Så mycket torde vara visst, att den främmande texten hädanefter hufvudsakligen kommer att läsas med nödiga förklaringar på tyska, samt att blifvande skrifningar komma att bestå dels i diktat, dels i besvarande af frågor öfver ett känt innehåll och slutligen uti lättare fria uppsatser, redogörelse för innehållet i något af det lärjungarna läst eller hört, beskrifningar, bref o. d.

Af denna Lic. Hjorths framställning visar sig, att denna språkmetod väsentligen skiljer sig isynnerhet ifrån den, som användes vid inlärandet af det språk, hvilket man kallar det *grundläggande*, en benämning, som vi tills vidare bibehålla. Vid ett sådant grundläggande språkstadium afser man icke blott att inlära det främmande idiomet — den *real*a sidan af språkbildningen — utan man vill äfven därmed arbeta för bibringande af reda och klarhet i tänkande och uttrycksätt, icke minst då det gäller det muntliga och skriftliga användandet af modersmålet. Detta är den *formella* sidan af denna språkbildning, hvilken man i våra dagar är benägen att tillmäta alltför ringa värde. Oss vill det synas, som borde äfven på detta område den grundsatsen stå fast: »Det ena skall man göra och det andra icke låta.» Och därför vilja vi, isynnerhet med afseende på vår skolas grundläggande språk, latinet, icke afstå från en metod, som från början vädjar till lärjungens *reflexion* och afser att bilda och skola *förståndet*.

Däremot synes det icke vara nödvändigt att begynna denna formellare språkundervisning så tidigt, som hittills i vårt land skett — med *latin*et i vår skola och med *tyskan* i de allmänna läroverken. I barnets sjäslifv äro nog minnet och efterbildningsförmågan af naturen tidigare tillgängliga områden än det abstraherande förståndet. Om så är, torde det vara psykologiskt riktigt att börja med ett lefvande språk efter ofvan angifna undervisningssätt och låta det formellt bildande språket inträda något senare. Från denna synpunkt tyckes det alltså icke möta några betänkligheter att, såsom nu afses, införa det tyska språket före latin

Men härtill kommer ännu en annan viktig omständighet. Den olika metod, som är ämnad att följas vid undervisningen i tyska, upphäver, eller minskar åtminstone i väsentlig mån, den olägenhet, som skulle ligga däri, att den formellare språkbehandlingen börjades med ett språk för att sedan öfvertagas af ett annat. Båda dessa språk få nu följa hvar sin lärogång. Visserligen torde ingendera språkmetoden kunna så exklusivt följas, att den ena icke alls skulle verka såsom formellt bildningsmedel, medan den andra icke alls skulle vädja till minnet, efterbildningsförmågan o. s. v. Men så olika måste i alla fall lärogången blifva, att något menligt inflytande på reda och klarheten i de yngre lärjungarnas utvecklade intelligens icke synes vara att befara.

Vi hoppas sålunda, att den förestående förändringen skall komma att innebära icke ett försvagande, utan ett stärkande af skolans läroplan. Vi hoppas, att den skall leda till en allsidigare utbildning af våra lärjungars själsanlag. Då man i vårt land har och sannolikt fortfarande måste hafva många kulturspråk på skolskemat, synes det vara ett slöseri med tid och arbete, om alla meddelas efter samma plan och åsyftade ett likartadt resultat.

Särskildt torde det ock vara af vikt, att vid språkundervisningen *minneskunskaper* åter kommer bättre till heders. Sedan den mekaniska utanläsningen ej utan skäl gjort sig förhatlig i den allmänna opinionen, har man, enligt vår åsikt, varit alltför snar att gå till en

motsatt ytterlighet. Man har velat, att barnet skulle på *förståndets* väg tillägna sig allt sitt vetande, obekymrad därom, att minnet, instinkten och fantasien på sådant sätt skulle förkrympa. Men dessa själgåfvor hafva, äfven de, rätt till en sund och harmonisk utbildning — oafsedt det faktum att en ren förståndsutbildning är en ren illusion. Nu ligger det i sakens natur, att den nya språkmetoden måste i ganska betydlig mån anlita ofvannämnda själgåfvor. Och då man med det nya tillika afser ett praktiskt resultat, som af allmänheten torde lätt uppfattas och högt värderas, nämligen bibringandet af en viss förmåga att förstå och begagna sig af det *talade* språket, så hoppas vi, att särskildt minnets anlitage och stärkande på denna väg hos våra lärjungar icke kommer att röna något nämnvärdt motstånd.

En förändring i läroplanen får numera, sedan skolan kommit i åtnjutande af statsanslag, *) icke utan Kongl. Maj:ts bifall vidtagas. Då skolan emellertid åtnjuter detta anslag i egenskap af *försöksläroverk* eller därför, att den fullföljer sitt ändamål på delvis andra vägar än de allmänna läroverken, och då de nu angifna språkmetoderna torde, från statens synpunkt sedt, höra till det, som i den närmaste framtiden synes önskligast att få på erfarenhetens väg pröfvadt, så hafva vi hoppats att vinna Regeringens sympatier för detta företag. Så har ock skett, i det Kongl. Maj:ts i nådig skrifvelse af den 10 April d. å. täckts gifva sitt bifall till en i detta syfte af undertecknad ingifven underdånig ansökan.

Ordningstöljden mellan de främmande språken vid f. d. Beskowska skolan är således från och med nästkommande hösttermin ämnad att blifva denna: *Tyskan* inträder i nedre första klassen, *Latinet* i andra, *Franskan* i fjärde, *Grekiskan* i femte, *Engelskan* (för dem som icke läsa *Grekiska*) i nedre sjätte klassen.

Men på det att öfvergångstiden må kunna inskränkas till två år, komma de, som redan hafva börjat läsa latin — och som naturligtvis icke komma att afbryta detta ämne — att börja med *Tyskan* i andra klassen och med *Franskan* i den fjärde. Detta gäller följaktligen endast för läsåren 1891—1892 och 1892—1893.

II.

Undervisning i Stenografi

har under detta läsår på försök meddelats lärjungarna i fjärde klassen. Omständigheterna för denna undervisning hafva i så måtto varit ogynnsamma, som lärare måst ombytas trenne gånger. Fröken J. Westerland tvingades af sjukdom att afbryta sin undervisning före höstterminens slut, och Grefve R. Mörner, som efterträdde henne, blef hindrad att kvarstanna i hufvudstaden under vårterminen, hvarför hans plats

*) Se sid. 14.

intogs af Hofrättsnotarien B. Löfgren. Oaktadt vi måste med tacksamhet erkänna dessa lärares synnerliga nit, skicklighet och intresse, måste det dock anses otänkbart, att full kontinuitet under sådana omständigheter skulle kunna i undervisningen ernås. Vi kunna icke nu uttala oss om huruvida försöket kommer att upprepas nästa läsår eller ej, hvarföre vi denna gången icke håller inlåta oss på angifvande af de grunder, som föranleda oss att anse denna öfning nyttig och lämplig för skolungdom. En del af lärjungarna har emellertid gjort ganskt-goda framsteg; och som det Ahrendsska systemet, hvilket här blifvit följdt, i en nyss utkommen lärobok utvisar högst betydliga förenklingar och förbättringar, torde ett förnyadt upptagande af ämnet hufvudsakligen komma att bero af huruvida någon af de båda sistnämnda lärarna eller någon annan erkändt skicklig undervisare i samma system kan för hela nästa läsår vid skolan anställas.

III.

Under innevarande läsår hafva några förhållanden, som hittills blifvit enligt sig företeende omständigheter afgjorda, på grund af kollegiibeslut reglerats genom nedanstående

Stadganden:

A. Om lärjunge, som befriats från läsandet af latinska språket.

1. Lärjunge, som, på grund af svag hälsa eller ådagalagd större svårighet att följa språkundervisningen, på målsmans begäran befriats från deltagande i latinundervisningen, beräknas i allmänhet icke fullfölja sina studier till mogenhetsexamen.
2. Skulle sådan lärjunge emellertid genomgå skolans klasser till och med den öfre sjätte och därefter anmäla sig till inträde i nedre sjunde klassens reallinie, skall han aflägga fullständig examen till denna klass, utom i fall, som i nästa moment meddelas.
3. Sökes sådan befrielse, som i mom. 1 omförmäles, för lärjunge i nedre eller öfre sjätte klassen, skall denne under läsåret i öfre sjätte klassen enskildt genomgå och tentera särskilda kurser i ämnen, som af kollegium bestämmas. Kan han för dessa kurser nöjaktigt redogöra och befinnes han i öfriga ämnen vid vårterminens slut i sist nämnda klass godkänd, så må han utan särskild examen till nedre sjunde klassens realafdelning uppflyttas.

B. Om lärjunge, som vid vårterminens slut i öfre sjätte klassen underkännes i latin, men ämnar öfvergå till reallinien.

Sådan lärjunge må ej å sjunde klassens reallinie utan fullständig examen vid höstterminens början antagas, såvida han ej från öfre sjätte klassen medför minst betyget AB i matematik samt ådagalagt godkänd *flit* uti latin.

C. Om extra elever.

1. Till extra elev kan, för en tid af högst ett år, antagas yngling, som vid inträdespröfning till någon klass underkännes i ett eller annat ämne, såvida särskilda omständigheter, såsom relativt hög ålder, alltför kort tid till förberedelser för denna skolas fordringar eller dylikt, därtill föranleda.
2. Sådan lärjunge skall senast vid början af den termin, som följer näst efter den, då han inskrifvits, aflägga examen i det eller de ämnen, hvori han underkänts.
3. Ingen må i något fall såsom extra elev kvarstanna vid läroverket utöfver ett års tid. Kan han därefter icke fullständigt medfölja den klass han tillhör, må han antingen nedflyttas, men som ordinarie elev anses, eller ock lemna läroverket.
4. Ingen lärjunge, som närmast föregående läsår tillhört skolan, kan till extra elev antagas.

IV.

Statsunderstöd.

Vi uttalade i förra årsredogörelsen en förhoppning, att vårt läroverk skulle komma i åtnjutande af en del af det statsunderstöd, som 1890 års riksdag medgifvit Kongl. Maj:t att af reservationerna å anslagen till de allmänna läroverken tilldela sådana enskilda läroverk, som förbereda till studentexamen.

Denna förhoppning har nu ock blifvit uppfylld, som synes af nedanstående nåd. skrifvelse till Kongl. Direktionen öfver Stockholms stads undervisningsverk:

Oscar o. s. v.

Vår ynnest och Nådiga benägenhet med Gud Allsmäktig!

Sedan på grund af Vår Nådiga kungörelse den 26 Juni innevarande år angående understöd åt enskilda läroverk, som förbereda till mogenhetsexamen, bland andra föreståndaren för f. d. Beskowska skolan, Filosofie Doktorn Ludvig Lindroth, till Oss inkommit med underdånig ansökning om sådant understöd för nämnda skola, samt I den 10 nästlidne september öfver denna ansökning afgifvit infordradt utlåtande, hafve vi funnit godt tilldela bemålde skolföreståndare ett belopp af 6,000 kronor att tills vidare utgå för hvarterdera af läsåren 1890—1891, 1891—1892 och 1892—1893.

Såsom villkor för detta anslags åtnjutande hafve vi funnit godt föreskrifva till iakttagande, för så vidt samma villkor icke fullgöras på grund af nådiga resolutionen den 2 Augusti 1889 angående rätt för Lindroth att anställa mogenhetsexamen:

att läroverket skall under den tid, för hvilken understöd af statsmedel är beviljadt, stå under inseende af Eder och den inspektor,

som af Eder utses, samt därjämte vara underkastadt den särskilda inspektion, som Chefen för vårt Ecklesiastikdepartement kan finna lämpligt förordna;

att läroverkets föreståndare skall inom en månad efter hvarje läsetermins början till Eder ingifva i två exemplar den för läroverket bestämda läsordning, förteckning öfver skolans lärare, med upplysning om det antal lärotimmar i veckan, som åligger hvar och en af dem, samt uppgift å antalet lärjungar i skolans särskilda klasser eller afdelningar; börande det ena exemplaret af Eder ofördröjligen till Ecklesiastikdepartementet insändas;

att föreståndaren skall efter läsårets slut till nämnda departement afemna 100 exemplar af tryckt redögörelse för läroanstaltens verksamhet m. m., affattad i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de föreskrifter, som gälla angående årsredogörelser för rikets allmänna läroverk; samt

att föreståndaren dessutom skall vara förbunden att rörande läroverket lemna de upplysningar, som Chefen för Ecklesiastikdepartementet kan finna nödigt inforra.

Härjämte hafve Vi funnit godt förordna:

dels att, därest skolans föreståndare önskar att efter utgången af den tid, för hvilken statsunderstöd nu blifvit beviljadt, fortfarande komma i åtnjutande af sådant understöd, ansökning därom skall till Oss ingifvas före den 1 April 1893, hvarvid böra meddelas de upplysningar, som i kungörelsen den 26 Juni 1890 äro föreskrifna;

dels ock att de anvisade medlen skola till föreståndaren utbetalas med halfva beloppet den 15 December och andra hälften den 1 Juni hvarje år, sedan genom intyg af Eder eller Inspektor blifvit styrkt, att skolans verksamhet fortgått enligt den vid ansökningen om understödet ingifna läroplanen.

Hvilket Vi Eder till kännedom och Lindroths förständigande härigenom meddele, låtande nådig skrifvelse i ämnet jämväl afgå till Statskontoret.

Stockholms slott den 7 November 1890.

Oscar.

G. Wennerberg.

V.

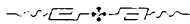
Presterlig tjänsteårsberäkning för vissa af skolans lärare.

Sedan 1874 ega f. d. Beskowska skolans lärare under vissa förutsättningar rätt till *lönetsårsberäkning*, hvilket innebär, att de vid öfvergång till något af statens läroverk hafva att räkna sig till godo den tid de vid denna skola tjänstgjort.

Då det emellertid ansetts önskvärdt, att äfven sådana lärare, som från vår skola öfvergå till *kyrkans* tjänst, finge en motsvarande rätt till *presterlig tjänsteårsberäkning*, ingafs af undertecknad sistlidne hösttermin en underdånig ansökning, att en sådan rätt måtte tillerkännas sådana vid Beskowska skolan anställda lärare, som därstädes hade full tjänstgöring och som antingen voro i alla afseenden behöriga att söka ordinarie lärarebefattning vid allmänt läroverk eller ock hade aflagt dimissions- eller teologie kandidatexamen.

Vid föredragning af detta ärende har Kongl. Maj:t enligt skrifvelse af den 10 April d. å. i nåder täckts medgifva att, »*så länge rättigheten att vid skolan anställa mogenhetsexamen skolans föreståndare tillkommer, lärare i skolan med kristendom såsom hufvudämne må, såvida han aflagt examen inför teologisk fakultet, räkna presterliga tjänsteår.*»

Vi anteckna med desto större tacksamhet denna nyvunna rättighet, som den icke oväsentligt torde underlätta anställandet vid skolan af religionslärare, hvilka på grund af sin studieriktning kunna antagas med särskildt intresse omfatta detta viktiga ämne vid sin undervisning och därjämte vara lämpliga att förrätta morgonbönerna, som vid denna skola äro till antalet dubbelt så många som vid de allmänna läroverken, emedan morgonbönerna för skolans olika afdelningar infalla på olika tider.

Årsredogörelse.

Undervisningstid.

Höstterminen. Inträdes- och flyttningsexamina höllas den 12, 13 och 15 September, och allmänt upprop den 16. Den 17 började undervisningen i vanlig tid, utom i första förberedande klassen, som började den 22 i samma månad. Terminen slutade den 20 Decemb.

Vårterminen började den 15 Januari och kommer att sluta den 10 Juni.

Morgonbön: Klasserna VII:2—V kl. $\frac{3}{4}$ 8—8 } i Bönsalen;
 » IV—I » $\frac{1}{4}$ 9— $\frac{1}{2}$ 9 }
 » I:1—I:2 förbered. i Lärorummet, närmast före första lektionen.

Antal lektioner (från 40 till 60 minuter) pr vecka uti

Klass.	Läsämnen	Välskrifning	Teckning	Slöjd eller Handarbete	Gymnastik
VII:2 latinlinien)	25	—	—	—	2
VII:2(reallinien)	27	—	—	—	2
VII:1(latinlinien)	26	—	—	—	2
VII:1(reallinien)	27	—	—	—	2
VI:2	28 ¹⁾	—	—	—	2
VI:1	28 ¹⁾	—	—	—	4
V	28 ¹⁾	—	2 ²⁾	—	4
IV	25	—	1	—	3
III	23	1	1	2	3
II	23	1	1	2	3
I:2	22	1	1	2	3
I:1	22	1	1	2	—
III förberedande	19	2	1	2	—
II »	19	2	1	2	—

Första förberedande klassen har undervisats mellan kl. 10 och 1 med sammanlagt 1 timmes ledighet.

Öfre sjunde klassen har varit ledig efter frukostrasten onsdagar och lördagar, nedre sjunde klassens realister onsdagar, latinarna lördagar, samma tid.

Mellan två på hvarandra följande lektioner har varit ett uppehåll af 10 eller 15 minuter.

1) För dem som läsa grekiska är timantalet 29.

2) Den ena teckningstimmen är frivillig för grekerna.

Läro- och Läseböcker.

- Kristendom:** Bibel; Psalmbok; Norlén och Lundgren, Biblisk historia (I:1, III); Luthers Lilla katekes (I:2—IV); Tönder-Nissen, Kyrkohistoria (VI, VII); Norbeck, Dogmatik (VI:2—VII).
- Svenska:** Almquist, Barnens första och andra läsebok (I o. II förb.); Topelius, Läsnig för barn, urval af Almquist (II o. III förb.); Robinson Crusoe (IIIförb., I:1); Ekmark, Läsebok (I:2—III); Cederschiöld, Bjursten och Ekerman, Läseböcker (III, VI, VII); Hofberg, Genom Sveriges bygder (II); Valda stycken ur Tegnér, Runeberg, Lenngren, G. H. Melin, Böttiger, Rydberg, Tolstoy, Ibsen (III—VII); Nordlander, Rättskrifningsregler och öfningar (I:1—V); Sundén, Svensk Grammatik för folkskolan (IV, V); Warburg, Svensk Litteraturhistoria (VII).
- Latin:** Törnebladh, Elementarbok, (I, II); Törnebladh och Lindroth, Grammatik (I—VII); Törnebladh, Extemporaliebok (III—VII); Lindroth, Antikviteter (VI, VII); Cornelius Nepos, Curtius m. fl., Lattmans edition (II—V); Ovidius, Törnebladhs edition (V, VI); Cæsar, Hæggströms edit. (VI:1); Livius, Bromans och Frigells edit. (VI:2—VII); Cicero, Törnebladhs edit. (VII); Virgilius, Törnebladhs edit. (VII); Horatius, Fahlerantz' och Frigells edit. (VII).
- Grekiska:** Löfstedt, Grammatik (V—VII); Pettersson, Läsebok (V); Xenophon, Aulius edit. (V—VII); Homeri Odysse, Knös' edit. (VI:2, VII); Homeri Iliad, Dalsjös edit. (VII); Plato, Crons edit. (VII).
- Tyska:** Calwagen, Elementar- och läsebok (IV, V); Calwagen, Grammatik (V, VI); Schough, Tyska ord och samtal (VI:1); Hauff, Märchen (V, VI:1); Justus, Ewerdingshof (VI:1); Riehl, Drei Novellen, Plancks edit. (VI:2); Schiller, Die Jungfrau von Orleans (VI:2).
- Franska:** Schrewelius, Fransk läsebok (II, III); Lidforss, Grammatik, den mindre (V—VII); Philp, Skriföfningar (VI:2—VII); Storm, Talöfningar (V, VI:1); Bergman, Berättelser af franska författare, 1, 2 (IV—VI:1); Banville, Gringoire, Bergmans edit. (VI:1); Scribe & Legouvé, Les contes de la reine de Navarre, Velhagen & Klasings edit. (VI:2); Mélesville & Hestienne, La berline de l'émigré, Müllers edit. (VII:1); Töpffer, Nouvelles genevoises, II, Bandows edit. (VII:1); Mérimée, Colomba, Sturzen-Beckers edit. (VII:2); Klint, Littérature française (VII).

- Engelska:** Brekke, Lärobok i engelska språket för nybörjare (VI:1); Afzelius, Elementarbok (VI:2); Mathesius, Grammatik (VII); Calwagen, Öfversättningsöfvingar (VII R.); Morén, Läsebok (VII:1); Sturzen-Becker, Läsebok, 2 (VII); Miss Mulock, Cola Monti. Wiemans edition (VII:1 R.); Thackeray, Samuel Titmarsh (Students' Tauchnitz Edition) (VII:2 R.).
- Matematik:** Sievers, Räknelära (II förb.—I:2); Nyström, Räknelära I:2, II); Euklides, Lindmans upplaga (III—VII); Haglund, Algebra och exempelsamling (IV—VII); Hultman, Proportionslära (VI:1); Hellgren, Proportionslärans tillämpning på Geometrien (VI, VII); Guldberg, Stereometri (VII); Tham, Planimetri (VII:1 R., VII:2 L. o. R.); Phragmén, Trigonometri (VII R.); Westin, Analytisk geometri (VII:2 R.); Cederblom och Hellgren, Problemsamlingar (VII); Lindman och Wackerbarth, Logaritmtabeller (VII).
- Naturkunskap:** Almquist och Lagerstedt, Lärobok i Naturkunnighet, första delen (III—V); Almquist, Lärobok i Botanik (VI, VII); Torin, Zoologi (VI, VII); Krok och Almquist, Flora (III—VII); Floderus, Fysik (VI:2—VII); Almquist och Nordenstam, Kemiska försök (VII:1 R.); Berwald, Kemi (VII R.).
- Historia:** Starbäck, Små berättelser ur svenska historien (III förb.); Fryxell, Berättelser ur svenska historien (I:1); Odhner, Lärobok i fäderneslandets historia (den mindre: I:2—IV; den större: VI, VII); Schotte, Gamla tiden (V, VI:1); Pallin, Medeltiden och Nyare tiden (VI, VII); Historiska Läseböcker af Ekmark, Sjögren och Grube (II—VI:1); Utdrag ur Fryxells, Macaulays och Leckys arbeten (VI:2—VII); Hildebrand, Lärobok i Sveriges statskunskap (VII).
- Geografi:** Carlson, Skolgeografi (I:1 och VI:1); Roth, Geografi (I:2—V); Schram och Swederus, Geografisk läsning (III—VII); Löffler, Geografi (V—VII); Svensén, Jorden och människan (V—VII)
- Filosofi:** Sjöberg och Klingberg, Lärobok i Antropologi och Logik (VII).

Lärokurser.

Första förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: Fröken *A. Hauffman*.

Kristendom: Berättelser ur Gamla och nya testamentet, muntligt genomgångna. Psalmverser.

Läsning och skrifning efter ljud- och skrifläsemetoden. Barnens första och några stycken ur Barnens andra läsebok af S. Almquist.

Räkning: Öfningar med talen 1—10.

Handarbete: Pappersflätning, sömnad på papper.

Andra förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: Fröken *Söderström*.

Kristendom: Berättelser ur Gamla testamentet, muntligt framställda.
2 lekt. Läsning af Lukas' evangelium samt en del af Apostlagärningarna. Utanläsning af psalmverser.

Svenska: *Innanläsning:* Barnens andra läsebok af S. Almquist, samt en del af Topelius, Läsning för barn, urval af S. Almquist. *Rättskrifning:* Poetiska stycken ur ofvanstående läseböcker, dels afskrifna, dels skrifna efter föresägning.
13 1.

Räkning: Sidorna 1—29 af Sievers' räknebok samt hufvudräkning af liknande benämnda tal.
4 1.

Teckning: Första grunderna, enligt Stuhlmans metod, dels på tafva, dels i rutad bok.
1 1.

Handarbete: Pappersflätning, sömnad på papper, knappmattor och knytning af svamphållare.
2 1.

Tredje förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: Fröken *Lundborg*.

Kristendom: Berättelser ur Gamla och nya testamentet, muntligt framställda. Bibelspråk och psalmverser.
2 lekt.

Svenska: *Innanläsning:* Läsning för barn af Z. Topelius, 3:dje och 4:de boken; Robinsson Crusoe; Sagor och berättelser. — *Utanläsning* af smärre poetiska stycken. — *Rättskrifning* efter föresägning, dels med, dels utan förberedelse.
11 1.

Räkning: Sievers' räknelära, sid. 30—52. — Hufvudräkning. — Addition och subtraktion med hela tal. Multiplikationstabellen.
4 1.

Historia: De flesta af Starbäcks Små berättelser ur svenska historien.
1 1.

Geografi: De allmänna geografiska begreppen; hufvuddragen af Sveriges geografi, inlärdas muntligen och med användning af karta.
1 1.

- Teckning:** Råta linier samt enklare mönster med råta linier i rutad bok, efter Stuhlmans metod.
¹ 1.
- Handarbete:** Utstickning på papp af lampskärmar; knytning af svamphållare; spånkorgar.
² 1.

Nedre första klassen.

Klassföreståndarinna: Fröken *Porath*.

- Kristendom:** Berättelser ur Gamla testamentet till uttåget ur Egypten, efter Norlén-Lundgrens bibliska historia, i förening med bibelläsning. Lukas' evangelium kap. 1—5. Psalmer och bibelspråk.
² 1.
- Svenska:** *Innanläsning:* Robinson Crusoe; Sagor och berättelser, med återgifvande af det lästa. — *Rättskrifning* efter Nordlanders lärobok, dels med, dels utan förberedelse.
⁶ 1.
- Latin:** Förberedande öfningar af Lindroth, 8 stycken; Törnebladhs elementarbok, 17 stycken; 11 tilläggsöfningar; motsvarande delar af formläran.
⁶ 1.
- Räkning:** De fyra räknestäden i hela tal. Hufvudräkning. Sievers' räknelära, sid. 53—85.
⁵ 1.
- Historia:** Sveriges historia under hednatiden, efter Fryxell och muntliga berättelser.
¹/₂ 1.
- Geografi:** Sverige och Norge, efter Carlsons lärobok.
¹/₂ 1.
- Teckning:** Mönsterritning med råta linier i rutad bok, enligt Stuhlmans metod.
¹ 1.
- Handarbete:** Spånarbeten; knytning af hängmattor.
² 1.

Öfre första klassen.

Klassföreståndarinna: Fröken *H. Hauffman*.

- Kristendom:** Israels historia från Mose födelse till Domaretiden, efter Norlén-Lundgrens lärobok. Läsning af Mose böcker och Josua bok samt Marci evangelium. första hufvudstycket af Lilla katekesen. Psalmverser.
² 1.
- Svenska:** *Innanläsning:* Ekmarks läsebok, 1:sta delen; Stycken ur Spilhammars historiska läsebok; »Jättarnes besegrare» och »Familjen Roman» af A. L. O. E. — *Rättskrifning:* 14 stycken af Nordlanders rättskrifningsöfningar samt efter läseboken.
⁶ 1.
- Latin:** Törnebladhs elementarbok, styckena 16—44, jämte motsvarande delar af formläran; 6 fabler; 7 tilläggsöfningar. Skriföfningar.
⁶ 1.

- Räkning:** Repetition af de fyra enkla räknesätten; addition, subtraktion och multiplikation af vanliga bråk. Hufvud- och hemräkning, efter Sievers' räknebok, sid. 85—108.
6 l.
- Historia:** Sveriges forntid och medeltid till Margareta, efter Odhners lärobok, jämte motsvarande läsning ur Ekmarks historiska läsebok.
1½ l.
- Geografi:** Repetition af Sverige; Norge, Danmark, Finland, Europas kustbildning, hög- och lågland.
1½ l.
- Teckning:** Fortsättning af föregående års kurs samt bågliuier i prickade böcker.
1 l.
- Snickerislöjd:** 407 arbeten af modellseriens nummer I—XXIX.
2½ l.

Andra klassen.

Klassföreståndare: *Loftman.*

- Kristendom:** Israels historia från Josua till och med Salomo. Jesu bergspredikan enligt Mattheus. Första och andra artikeln samt tredje hufvudstycket af Luthers lilla katekes jämte bibelspråk och psalmverser.
2 l.
- Svenska:** *Immanläsning:* Ekmarks läsebok, 2:dra och 3:dje afd. Stycken ur Hofberg, Genom Sveriges bygder. — *Rättstafningsläran* till Tje-ljudet; efter Nordlander. — *Rättsskrifningsöfningar* en och två gånger i veckan. — *Talöfningar.* — *Utanläsning.* Poetiska stycken af olika författare.
5 l.
- Latin:** *Öfversättning:* Lattmans Cornelius, s. 1—15; Törnebladhs elementarbok, styckena 44—74. — *Grammatik:* Formläran fullständigt genomgången, utom verbalförteckningen. — *Extemporalier* och *skriföfningar*, efter Törnebladhs elementarbok.
6 l.
- Franska:** A. Schrewelius, Fransk läsebok för nybegynnare, sid. 1—22; kursen till stor del lärd utantill och skriven på svarta taffan. Genitivbildningar. Den förenade formen af personliga, possessiva, demonstrativa och interrogativa pronomina. *Avoir, être* och aktivum af de tre regelbundna konjugationerna (utom subjontif), äfven i nekande och frågande form.
3 l.
- Räkning:** Fullständig kurs i bråk samt sorträkning, efter Nyströms lärobok; talrika exempel utom de i boken förekommande.
4 l.
- Historia:** Från Margareta till Karl IX, efter Odhners lärobok och Ekmarks läsebok.
2 l.
- Geografi:** Ryssland, Tyskland, Österrike-Ungern och Schweiz.
1 l.
- Teckning:** Sjöströms rätliniga planscher I—XIII.
1 l.
- Snickerislöjd:** 216 arbeten af modellseriens nummer XIV—XLI.
2½ l.

Tredje klassen.

Klassföreståndare: *Lind.*

- Kristendom:** Israels historia från och med David till och med Ba-
² lekt. byloniska fångenskapen. Lukas' evangelium, kap. 1—12.
 Tredje artikeln och fjärde hufvudstycket. Psalmverser.
- Svenska:** *Läsning:* Fänrik Ståls sägner; stycken ur Cederschiölds Lä-
⁴ 1. seabok; Andersens sagor; Tolstoy: Sagor och berättel-
 ser. *Rättskrifning:* Hela rättstafningsläran, efter Nord-
 lander. — *Rättskrifnings-* och *talöfningar* hvarje vecka.
- Latin:** Lattmans Cornelius, sid. 16—52. — *Grammatik:* Formläran repe-
⁶ 1. terad, med tillägg af vanliga starka verb. — *Syntax:* Kasusläran fullständigt genomgången och repeterad. — *Extemporalier* och *skriföfningar* efter Törneblad.
- Franska:** A. Schrewelius, Fransk läsebok för nybegynnare, sid
³ 1. 23—59, till stor del lärnt utantill och skrifvet på svarta
 tafan. — *Grammatik:* Feminin- och pluralisbildningen, par-
 titiv och totalitetsställningen, öfningar med *ett* objekt af
 förenade personalpronomen, subjunctif af *avoir*, *être* och
 de tre regelbundna konjugationerna, äfven i nekande och
 frågande form.
- Matematik:** *Geometri:* Första boken af Euklides, efter Lindman; öf-
⁴ 1. ningssatser af Todhunter-Hultman. — *Aritmetik:* Repetition
 af bråk samt regula de tri och intresseräkning, efter
 Nyström.
- Naturkunskap:** *Zoologi:* Människokroppen, efter Almquist-Lagerstedt.
¹ 1. *Botanik:* Undersökning af lefvande växter. Exkursion.
- Historia:** Svensk historia från och med Karl IX till Frihetstiden,
² 1. efter Odhner och Ekmark. Föredrag af lärjungarna.
- Geografi:** Holland, Belgien, Storbritanien och Irland, Frankrike, Py-
¹ 1. renäiska halfön, Italien samt Grekiska halfön, Geografisk
 läsning.
- Teckning:** Sjöströms krokliniga planscher V—XXV.
¹ 1.
- Snickerislöjd:** 168 arbeten af modellseriens nummer XXIX—XLVIII.
² 1/2 1. (En lärj. XI—XXVII).

Fjärde klassen.

Klassföreståndare: *Hjorth.*

- Kristendom:** Öfversikt af Gamla testamentets historia och skrifter
² 1. till rikets delning. — Lukas' evangelium, kap. 8—21. —
 Tredje och fjärde hufvudstyckena. — Psalmverser.

- Svenska:** *Läsning:* Stycken ur Cederschiölds läsebok. — *Grammatik:* 2 1. Formläran, enligt Sundéns grammatik. — *Rättstafningsläran*, enligt Nordlander, fullständigt genomgången och inöfvad genom rättskrifningsöfningar på lärorummet hvarje vecka, hvarvid äfven *interpunktionsläran* genomgåts. — *Talöfningar* efter lärjungarnas eget val.
- Latin:** *Öfversättning:* Lattman, Cornelius Nepos, sid. 49—89. — 6 1. *Grammatik:* Formlära: verbalförteckningen §§ 106—117, med undantag af de mindre vanliga verben, jämte repetition af hela formläran. *Syntax:* Läran om ablativ, tempora i indikativ, jämte repetition af den öfriga kasusläran. — *Skriföfningar*, dels i skolan (Törnebladhs extemporaliebok), dels i hemmet (vanligen sammanhängande text). — *Extemporalier*.
- Tyska:** Calwagen, Tysk elementar- och läsebok, afdelning I, styckena 9, 12, 13, 14, 17, 18, 20, 22, 26, 30, 33, 34; afdelning II: styckena 1—8, 10, 12, 13, 15, 17—19, 21, 25, 27, 29; afdelning III: styckena 3, 4, 6. — *Extra talöfningar* och ordförteckning. — *Systematisk grammatik:* Det alla viktigaste af substantivens, adjektivens, personliga pronominas och det regelbundna verbets böjning (ej konjunktionen).
- Franska:** 3 1. *Öfversättning:* C. G. Bergman, Berättelser af franska författare I, sid. 36—42, 49—72 (29 sid.). *Grammatik:* Substantivens och adjektivens pluralis- och femininbildning, partitiv- och totalitetsställning, adjektivens komparation, räkneorden, öfningar i användandet af de förenade personalpronomina, 3:dje regelbundna konjugationen samt repetition af *avoir*, *être* och de två första regelb. konjugationerna. — *Skriföfningar* på svarta taflan.
- Matematik:** 4 1. *Geometri:* Euklides, efter Lindman, 2:dra boken och satserna 1—25 i 3:dje. Repetition af 1:sta och 2:dra boken. Öfningssatserna 30—114 i Todhunter-Hultman. — *Algebra:* Hela tal samt polynomers upplösning i faktorer, efter Haglund. — *Aritmetik:* Repetition.
- Naturkunskap:** 1 1. *Zoologi:* Rygggradsdjurens typer. — *Botanik:* Det viktigaste af organläran och sexualsystemet; undersökning och examinering af levande växter; pröfning af sommararbetet. Exkursioner.
- Historia:** 2 1. Svenska historien: Frihetstiden, Gustavianska tiden och Nutiden, efter Odhner, jämte motsvarande delar af Ekmarks historiska läsebok. Storhetstiden repeterad på lärorummet. Föredrag af lärjungarna.
- Geografi:** 1 1. Grekiska halfön, Asien, Afrika och Australien; läsning af valda stycken ur Schram och Swederus' Geografisk läsebok.
- Teckning:** 2 1. Sjöströms krokliniga planscher XXV—XXXIV samt Stuhlmans mindre och större gipser.
- Stenografi:** 1 1. Ahrends' system, fullständigt.

Femte klassen.

Klassföreståndare: *Hjorth.*

- Kristendom:** Öfersikt af Gamla testamentets historia och skrifter.
² lekt. Apostlagärningarna. Femte hufvudstycket.
- Svenska:** *Läsning:* Stycken ur Cederschiölds läsebok, Runebergs Nadeschda, Grafven i Perrho, Älgskyttarne, Eldsvådan och En julqväll i lotskojan; Romerska sägner af V. Rydberg m. m. — *Talöfningar* efter fritt val. — *Formlära*, efter Sundén. — *Rättsskrifningsöfningar* hvarannan vecka. — *Uppsatsskrifning:* 1 på lärorummet.
- Latin:** *Öfversättning:* Curtius: Alexander Magnus (Lattmans, fr. sid. 79) samt Bellum Lamiacum; Res Carthaginienses, till sid. 130 (tills. 36 sidor); Ovidii Metamorphoses: Aetates, Lycaon, Diluvium, Pyramus et Thisbe, Dædalus et Icarus, Philemon et Baucis (528 verser). — *Hemarbete* under sommaren 1890, kontrollradt genom tentamen: Res Sicilienses (14 s.). — *Grammatik:* Repetition af formläran (utom verbalförteckningen); af syntaxen: läran om att-konstruktioner, oratio obliqua, gerundivum samt repetition af kasusläran. — *Kvantitetsläran.* — *Extemporalier*, efter Törnebladh. — *Skriföfningar*, dels på lärorummet, dels i hemmet.
- Grekiska:** *Öfversättning:* Valda stycken ur Petersons läsebok; 1 kap. i Xenophons Anabasis. — *Grammatik:* det viktigaste af formläran till verben på — μ .
- Tyska:** *Öfversättning:* Calwagen, Tysk elementar- och läsebok, från och med 27:e stycket af afdelning II till extemporalier. W. Hauffs Märchen: Die Geschichte von Kaliph Storch. En del af det lästa lärdt utantill, en del användt såsom underlag för *talöfningar*. — *Grammatik:* Formläran fullständigare genomgången till oregelbundna svaga verb. — *Skriföfningar* på svarta taflan. De 11 första styckena af extemporalerna till Calwagen, Tysk elementar- och läsebok.
- Franska:** *Öfversättning:* C. G. Bergman Franska författare II: Abdallah af E. Laboulaye, kap. I (41 sid.). — *Grammatik:* oregelbundna verben samt repetition af formläran. — Joh. Storm, Franska talöfningar (Utanläsning af sid. 1—15 samt valda stycken af personliga pronomina: 7 sidor). *Skriföfningar* på svarta taflan.
- Matematik:** *Geometri:* Euklides' 3:dje och 4:de böcker jämte repetition af desamma. Geometriska öfningssatser, 115—138, 167—174, 181—207 samt 30 spridda öfningssatser ur Todhunter-Hultman. — *Algebra:* Bråk, ekvationer af 1:sta graden med en obekant jämte lättare problem, efter Haglund. — *Aritmetik:* Repetition.

- Naturkunskap:** *Zoologi:* Djurrikets system och repetition af typerna.
^{2 1.} — *Botanik:* Undersökning och bestämning af lefvande växter, för ökad kännedom af växtens yttre delar och förvärfvande af vana vid florans begagnande; sexualsystemet, organläran och det viktigaste af öfersikten öfver märkligare växter (i förening med läsning af skolherbarier); pröfning af sommararbetet. Exkursioner.
- Historia:** *Allmänna:* Gamla tiden.
^{2 1.}
- Geografi:** Skandinavien samt Afrika.
^{1 1. 2}
- Teckning:** Geometrisk linearritning, projektionslära och grunderna för skuggkonstruktioner.
^{2 1.}

Nedre sjätte klassen.

Klassföreståndare: *Lindroth.*

- Kristendom:** Ebreerbrevet samt kyrkans historia till reformationen,
^{2 1.} efter Nissen.
- Svenska:** *Läsning:* Romerska sägner af V. Rydberg; Älgskyttnarne och Julqvällen af Runeberg; C. W. Böttigers själfbiografi; Farrar, Sökare efter Gud samt stycken ur flere svenska skalders. *Talöfningar.* — 9 uppsatser, däraf 2 på lärorummet.
^{2 1.}

Ämnen för uppsatser.

- N:o 1. Hannibal (18). — Huru har du tillbragt din sommar? (2) — Hvarför hedra Amerikas förenta stater John Ericsons minne? (2)
- N:o 2. Hufvuddragen af striden mellan kristendom och hedendom i det romerska riket (4). — Attila (15). Konstantin den store (1).
- N:o 3. Benedikt af Nursia (13). — Beskrifning öfver Stockholm (9).
- N:o 4. Munkväsendets uppkomst och utveckling under Gamla tiden (1). — Björnen (21).
- N:o 5. Skildra någon under julferierna timad tilldragelse eller någon under dessa företagen resa (0). — Muhammed (18). — Grunddragen af Muhammeds lära (1).
- N:o 6. Påfven Nikolaus I (1). — Karl den store (5). — Korstågen (13). — Arbetets välsignelse (0).
- N:o 7. Rudolf af Habsburg (17). — Phaëthon (3).
- N:o 8. Bonifacius VIII (12). — Tempelherreorden (4). — Inkvisitionen (4).
- N:o 9. Cæsars strid med Nervierna vid Sabis (3). — Slaget vid Brunkeberg (6). — Reduktionerna under medeltiden i Sverige (0). — Munkväsendets utveckling under medeltiden (9). = Familjen Ranunculaceæ (1).
- Latin:** *Öfversättning:* Cæsar, De bello Gallico I och II (44 sidor);
^{5 1.} Ovidii Metamorphoses: Phaëthon, Niobe, Philemon et Baucis (585 verser). — *Grammatik:* Repetition af verbalförteckningen §§ 106—113; kvantitetläran; af syntaxen §§ 256—282, 306—337 (delvis repetition). — Extemporalier. — 21 *stilar*, däraf 5 på lärorummet och af dessa senare 4 utan lexikon och grammatik. — Föredrag af enskilda lärjungar: 1) Caius Julius Cæsar. 2) Striden vid Bibracte, 3) Cæsars

tal I:40; 4) Innehållet af Cæsars första bok; 5) Förra delen af andra boken; 6) Phaëthon; 7) Den romerska triumfen. Sommararbete 1890: *Res Carthaginienses* (Lattman) delvis eller helt och hållet (17 sidor).

- Grekiska:** ^{3 1} *Öfversättning:* Xenophons Anabasis I, kap. 2—8 (23 sid.); — *Formläran* fullständigt genomgången och repeterad till och med verben på — *μ.* Spridda regler ur *syntaxen*, muntligen.
- Tyska:** ^{3 1} *Öfversättning:* W. Hauuffs Märchen: Die Errettung Fatmes (16 sid.), Das Märchen vom falschen Prinzen (21 sid.), Th. Justus: Ewerdingshof (58 sid.) — *Grammatik:* Repetition af formläran; det viktigaste af verbets, adverbens och konjunktionernas syntax muntligt genomgången på lärorummet. — *Skriföfningar* på svarta taflan (stycken af extemporalerna till Calwagens tysk elementar- och läsebok). — 6 *stilar*; hvaraf 3 på lärorummet — Th. Schough, Tyska ord och samtal (sid. 1—10) i förening med talöfningar.
- Franska:** ^{3 1} *Öfversättning:* C. G. Bergman, Berättelser af franska författare: Un oncle mal élevé af E. Souvestre (13 sid.). Th. de Banville: Gringoire (50 sid.). — *Grammatik:* Repetition af de oregelbundna verben, pronominas syntax efter Lidfors och anteckningar å lärorummet. Joh. Storm, Franska talöfningar: Utanläsning af valda stycken af kap. VII—XII (personliga pron: 13½ sid., possessiva: 3½, demonstrativa: 6, relativa: 4, interrogativa: 2½, indefinita: 1½, summa 31 sid.). De svenska »öfningarna» därtill — utom till de interrogativa och indefinita — skrifa på svarta taflan (6 sid.). — 2 *stilar*.
- Engelska:** ^{2 1} Brekke, Uttalsöfningar, af Öfnings- och läsestyckena t. o. m. stycket 16 (41 sid.), jämte tillhörande grammatiska regler.
- Matematik:** ^{5 1} *Proportionsläran*, efter Hultman, med repetition. Euklides' sjätte bok, efter Hellgren, teoremerna 1—15. Geometrisk öfningssatser ur Todhunter-Hultman. — *Algebra:* Problem af första graden med en obekant, samt ekvations-system af 1:sta graden med flere obekanta.
- Naturkunskap:** ^{2 1} *Zoologi:* Rygggradsdjuren. — *Botanik:* Familjerna Solanaceæ, Asperifoliæ, Personatæ, Verticillatæ, Compositæ, Ranunculaceæ, Bicornes, Rosaceæ och Leguminosæ, i förening med undersökning och bestämning af levande växter. — Pröfning af sommararbetet.
- Historia:** ^{3 1} *Allmänna:* Medeltiden. — *Skandinavians:* Medeltiden. — *Statskunskap*, parallelt med Svenska historien.
- Geografi:** ^{1 1} Spanien, Portugal, Frankrike, Italien, Schweiz, Österrike-Ungern, England, Australien.

Öfre sjätte klassen.

Klassföreståndare: *Luthander*.

- Kristendom:** *Kyrkohistorien* från och med reformationen. — *Dogmatik*: de 2 första kapitlen.
^{2 1.}
- Svenska:** *Läsning* ur Fru Lenngréns, Franzéns, Tegnérs, Runebergs, Almquists, Melins, Fryxells m. fl.s arbeten samt ur Bjurstens läsebok. — Muntligt *föreläsning* en gång i veckan. 9 *uppsatser*, däraf 3 på lärorummet.
^{2 1.}

Ämnen för uppsatser.

- N:o 1. Sten Sture och Kristiern II (16). — Berätta en händelse, som du själf upplefvat under sommaren 1890! (3).
- N:o 2. Vesterås riksdag 1527 (16). — Karl V och Frans I (2). — Kroppsöfningarna och deras nytta (0).
- N:o 3. Huru blef Luther reformator? (14). — Det romerska folktribunatets uppkomst och utveckling (1). — Gustaf Vasas reduktion och dess följder (0). — Det finska folklynnnet, sådant det tecknas i Runebergs dikter (0). — De för människan viktigaste växterna i Sverige (2).
- N:o 4. Upsala möte och dess betydelse (18).
- N:o 5. Stockholm vintertiden (14). — Julen på landet (4).
- N:o 6. Slaget vid Stångebro och dess betydelse för Sverige och Europa (0). — Slaget vid Breitenfeld och dess följder (12). — Återgif innehållet af Runebergs dikt "grafven i Perrho (1). — Volga och dess betydelse för Ryssland (0). — Om matsmältningen hos människan (5).
- N:o 7. Gustaf II Adolfs inre styrelse (14). — Jämförelse mellan Axel Oxenstierna och Richelieu som statsmän och människor (0). — Ludvig XIV:s inre styrelse (3). — Wilhelm IV af Oranien (1).
- N:o 8. Nordamerikanska frihetskriget (9). — Washingtons karakteristik (5). — Iwan IV Wasiliewitsch och hans betydelse för Ryssland (2). Hvilka förändringar har Sveriges gräns i öster undergått? (0) — Småtoglarna (1). — Uppfinningarna (1).
- N:o 9. Hvilken är Sveriges störste konung? (7) — Slaget vid Fehrbellin och dess betydelse (3). — Karl XI:s inre styrelse (5). — I hvilka afseenden är naturvetenskapen bildande och utvecklande? (0). — Gymnastikens betydelse (2).
- Latin:** *Öfversättning*: Livius I, 33—II, 14 (43 sid.); Ovidius: Aiacis et Ulixis certamen och Philemon et Baucis (508 vers.). — *Grammatik*: af formläran: verben; af syntaxen: tempora, modi i hufvudsatser samt relativ- och konditionalsatser, oratio obliqua; repetition af öfriga viktigare regler. — 17 *stilar*, hvaraf 4 på lärorummet. Sommararbete 1890: Ovidius: Orpheus och Midas (206 verser).
- Grekiska:** *Öfversättning*: Xenophons Anabasis, I, 8—II, 6 (31 sid.); Homeri Odysse, I (444 v.). — *Grammatik*: utförlig repetition af formläran; syntax: det väsentligaste af kasusläran.
- Tyska:** *Öfversättning*: Drei Novellen von Riehl (Plancks edit. 117 sid.); Schiller: Die Jungfrau von Orleans (138 sid.). —
^{3 1.}

- 11 stycken extemporalier, efter Calwagen, — *Grammatik*: Repetition af de starka verben; syntax: det viktigaste af syntaxen utom prepositionsläran. — 7 *stilar* hvaraf 4 på lärorummet.
- Franska:** ^{3 1.} *Öfversättning*: Les contes de la reine de Navarre, till akt III, scen VI (96 sidor). — *Grammatik*: af satsläran kap. 8 till § 7, II (om verbet, till participen); af formläran kap. 8 (de regelbundna verben); repetition af de oregelbundna verben. — *Extemporalier* ur Philips skriföfningar. — 11 *stilar*, hvaraf 5 på lärorummet.
- Engelska:** ^{2 1.} Afzelii elementarbok, styckena 17—35, alla lärda utantill, delvis skrifna på svarta taffan, jämte tillhörande uttalsregler och grammatiska paragrafer.
- Matematik:** ^{5 1.} *Geometri*: Proportionslärans tillämpning på geometrien, efter Hellgren, med repetition; geometriska öfningssatser ur Todhunter-Hultman. — *Algebra*: Problem, som gifva ekvationer af 1:sta graden med flere obekanta; radikaler; ekvationer af 2:dra graden jämte problem; diskussion af rötterna till den allmänna 2:dra-grads-ekvationen; sambandet mellan rötterna och koefficienterna.
- Fysik:** *Värmelära.* ^{1 1.}
- Naturkunskap:** ^{2 1.} *Zoologi*: Människokroppen; fiskarna; repetition af de öfriga däggdjuren. — *Botanik*: Familjerna Papaveraceæ, Grunales, Violariæ, Umbelliferæ, Liliaceæ, Calamariæ, Gramineæ, Orchideæ. Amentaceæ och Coniferæ; sammanfattande öfversikt af det naturliga systemet; det viktigaste af morfologien, fysiologien och biologien. Pröfning af sommararbetet.
- Historia:** ^{2 1.} *Allmänna*: Nya tiden till »Upplysningen och upplysta despotismen». — *Skandinaviens*: Nya tiden från 1521 till 1719. — *Statskunskap*, parallelt med svenska historien.
- Geografi:** ^{1 1.} Amerika.

Nedre sjunde klassen.

Klassföreståndare: Latinlinien: *Säterstrand*,
Reallinien: *Larssén*.

Kristendom: Dogmatiken.

^{1 1.}
Svenska: ^{2 1.} *Litteraturhistoria*: Från Dalin till våra dagar; läsning ur de genomgångna författarnas skrifter. — Muntliga *föredrag* en gång hvarje vecka. — 9 *uppsatser*, af hvilka 4 på lärorummet.

Ämnen för uppsatser.

N:o 1. Jämförelse mellan Axel Oxenstierna och Richelieu som statsmän och personer (2). — Betydelsen af det stora kolonialkriget 1755—63 (1)

- Jämförelse mellan renen och kamelen som husdjur (11). — Beskrifning öfver ett svenskt landskap (efter eget val) (5).
- N:o 2. Betydelsen af engelska revolutionen 1688—89 (8). — Freden i Utrecht och dess följder (4). — Hvad bör bestämma en yngling vid valet af lefnadsbana? (4).
- N:o 3. Huru blef Luther reformator? (11). — Det romerska folktribunatets uppkomst och utveckling. (0) — Orsakerna till Polens undergång (5). — Gustaf Vasas reduktion och dess viktigaste följder (3). — Det finska folklynnnet, sådant det tecknas i Runebergs dikter (0). — De för människan viktigaste växterna i Sverige (0).
- N:o 4. Slaget vid Lund och dess betydelse (18). — Själfvaldt ämne (1).
- N:o 5. Beskrifning af Stockholm vintertiden (6). — Karakteristik af Wilhelm III af Oranien (13).
- N:o 6. Sveriges ställning vid Karl XII:s död (9). — Polska tronföljdskriget och dess betydelse (2). — Den franska konstituerande Nationalförsamlingen och dess verksamhet (7).
- N:o 7. Karakteristik af Fredrik II (9). — Freden i Tilsit (4). — Berätta en händelse, som du sjelf upplefvat! (3). — Järnet och dess förekomst (3).
- N:o 8. Kristendomens utbredande under det 1:sta årtusendet (0). — Hvilka tilldragelser under den romerska republikens sista århundrande kan man anse såsom förberedelser till monarkiens införande under Augustus? (0) — Destora uppfinningar vid slutet af medeltiden samt deras inverkan på odlingen och statsförhållandena (5). — Hvilka förändringar har Sveriges gräns i öster undergått efter nyare tidens början? (7). — Redogörelse för något af Geijers fosterländska skaldestycken. (0) — Hvilken nytta och skada åstadkomma småfoglarna? (5). — Huru mätas värmets grad och mängd? (1) — "Ett manligt sinne fruktar Gud allen' och rösten i sitt inre, som fördömer" (1).
- N:o 9. Wienerkongressen och dess betydelse för Europa (3). — Statsvälföringen 1772 (14). — Elektriciteten såsom drifkraft (1). — Själfvaldt ämne (2).

Latin: *Öfversättning:* Livius II: 27—III: 22 (med uteslutande af II, 42—47) (53 sidor); Virgillii Æneid I, II (1560 verser); Cicero in Catilinam (32 sidor, kursivt). — *Föredrag* af enskilda lärjungar: 1) Redogörelse för Æneidens första bok; 2) Redogörelse för Livii andra bok; 3) Lefnadsteckningen och karakteristik af Cicero. — *Grammatik:* verbalförteckningen repeterad; likaså de viktigaste delarna af syntaxen, särskildt läran om konjunktiven. — 18 *stilar*, däraf 5 på lärorummet och en af dessa senare utan ordbok och grammatik.

Grekiska: *Öfversättning:* Xenophons Anabasis III: 3—IV (38 sidor); Homeri Odyssé II, III (932 vers). — *Grammatik:* formläran repeterad till och med verben på — *μ*; Homeriska dialekten; syntaxen från och med verbets genera.

Tyska: Repetition af hela den grammatiska kursen. Frivilligt äro Sommararbete 1890. lästa, af en lärjunge: Schiller, Wallensteins Lager, Die beiden Piccolomini (148 sid.); af en: Göthe, Egmont (100 sid.); af en: Hauff, Das Bild des Kaisers (108 sid.); af en: Hauff, Die Bettlerin vom Pont des Arts (106 sidor); af 8: H. von Sybel, Prinz Eugène von Savoyen (125 sid.); af 3: större eller mindre partier af G. Freitags Soll und Haben (250, 577, 701 sid.); af 1: Ebers, Homo sum (363; sid.); af 1: Riehl, Die 14 Nothhelfer (43 sid.); af 1: Heyse,

- Deutscher Novellenschatz (319 sid.); af 1: A. Stern, Auf fremder Erde (136 sid.); af 1: K. Heigel, Der Teaterteu- fel (123 sid.); af 1: E. Eckstein, Maria la Brusca (92 s.); af 1: J. Stinde, Die Familie Buchholz (210 sid.); af 1: Cooper, Der letzte Mohikan (281 sid.); af 1: M. Twain, Ausgewählte Skizzen (100 sid.) m. fl.
- Franska:** *Öfversättning*; La Berline de l'Emigré, akt IV—V (46 sid.); 3 1. Nouvelles genevoises (38 sidor); utan förberedelse: ur Klint, Littérature française (8 sidor). — *Grammatik*: af satsläran kap. 8 från § 7 (om participe passé), kap. 9 (om negationen), kap. 7 (om pronomen); af formläran kap. 7 (om pronomen). — *Extemporalier* ur Philips skriföfningar. — 12 *stilar*, hvaraf 5 på lärorummet.
- Engelska:** *Öfversättning*; Moréns läsebok, 2 stycken (13 sidor); Sturzen-Beckers läsebok, II, valda stycken (46 sidor); utan 3 1. förberedelse: stycken ur Morén och Sturzen-Becker (7 sid). Reallinien dessutom 1 1. Realisterna dessutom: Cola Monti (74 sidor). — *Grammatik*: af syntaxen: särskilda verb från »To do», pronomen, adjektiv, substantiv, artiklarna; repetition af de ore- gelbundna verben. — *Berättande* af anekdoter i förening med *talöfningar*. — Realisterna: 11 *stilar*, hvaraf 4 på lärorummet.
- Matematik:** *Stereometri*, med repetition. — *Algebra*: Dubbelt irratio- neta uttryck; bi- och trinomers upplösning i faktorer; ekvationer af högre gradtal än andra och ekvationer, i hvilka den obekanta förekommer under kvadratrotmärke; ekvatio- ner af andra graden med flere obekanta; rötter i allmän- het och potenser; logaritmer och exponentialekvationer. — 4 matematiska *uppsatser*, hvaraf 1 på lärorummet. — Tvänne lärjungar hafva enskildt genomgått och tenterat Thams planimetri och förra kursen af Phragmén's trigonometri. Reallinien 7 1. *Geometri*: Planimetri, med exempel; geometriska öfnings- satser. — *Stereometri* med problem. — *Algebra*: diskus- sion af andra grads ekvationer; dubbelt irrationela uttryck; bi- och trinomers upplösning i faktorer; läran om maxima och minima; ekvationer af högre gradtal och rotekvationer; ekvationer af andra graden med flere obekanta; rötter och potenser; logaritmer och serier. — *Trigonometri*: förra kur- sen af Phragmén. — 16 matematiskt-fysikaliska *uppsatser*, hvaraf 7 på lärorummet.
- Fysik:** Allmän fysik; läran om ljudet samt om magnetismen och elek- triciteten. Latinlinien 2 1. Reallinien 3 1. Läran om kroppars jämvikt, om ljudet, samt om magne- tismen och elektriciteten. — *Problemlösning*.
- Kemi:** »Kemiska försök», efter Almquist och Nordenstam; inled- 2 1. ningen, metalloiderna och med dem besläktade metaller, efter Berwald. — *Laborationsöfningar*, upptagande fram-

ställning af samt experiment med de viktigaste ämnen, som hört till läsårets kurs. — 5 kemiska *uppsatser*.

- Naturkunskap:** Repetition af hela kursen. Några lärjungar hafva enskildt genomgått och tenterat det viktigaste af Huxley, Människokroppen; några på samma sätt: Paul Bert, Lifvet.
- Sommararbete 1890.
Reallinien 1 l.
- Botanik:** De viktigaste inhemska och utländska kulturväxter, efter muntligt föredrag och med begagnande af Schneiders Typenatlas och Zippels Ausländische Kulturpflanzen; undersökning af lefvande växter. — **Zoologi:** Dissektion och demonstrering af en fisk (torsken), ett groddjur (vanliga grodan) och en orm (huggormen) och i sammanhang därmed kräldjur, groddjur och fiskar, enligt Torin-Almquist.
- Historia:** *Allmän:* från sjuåriga kriget till våra dagar. — *Skandina- viens:* från 1654 till våra dagar. — *Statskunskap:* parallelt
- Geografi:** med svenska historien. — *Geografi:* Repetition af Europa.
3 l.
- Filosofi:** Logiken.
1 l.

Öfre sjunde klassen.

Klassföreståndare: *Lindgren*.

- Kristendom:** En del af *Romarbrevet*. — Repetition af *kyrkohistorien*
1 lekt. och *dogmatiken*.
- Svenska:** *Litteraturhistoria:* Från och med »Götiska skolan» till våra
2 lekt. dagar, samt från äldsta tider till Frihetstiden, efter Warburg och muntligt föredrag, jämte läsning ur de genomgångna författarnas skrifter. — *Läsning:* Ibsen, »Kongsemnerne». — 10 *uppsatser* (mogenhetsskrifningen inbegripn), hvaraf 4 på lärorummet.

Ämnen för uppsatser:

- N:o 1. Konung Saul (0). — Jämförelse mellan Karl den tolfte och Peter den store (2). — Preussiska monarkiens uppkomst och utveckling till Fredrik II (14). — Beskrifning öfver ett svenskt landskap (efter eget val) (5).
- N:o 2. Slaget vid Nördlingen och dess följder (5). — Hufvuddragen af den svenska riksdagens uppkomst och utveckling till 1634 (4). — Göta kanal och dess betydelse (1). — De för Stockholms (eller någon annan) skärgård karakteristiska växterna (2). — Berätta innehållet af »The Widow and her Son» af W. Irving (10).
- N:o 3. Huru blef Luther reformator? (6). — Det romerska folktribunatets uppkomst och utveckling (0). — Orsakerna till Polens undergång (10). — Gustaf Wasas reduktion och dess viktigaste följder (1). — Det finska folklynnnet, sådant det tecknas i Runebergs dikter (2). — De för människan viktigaste växterna i Sverige (3). — Om solen (1). — Ungdoms möda är ålderdoms ro (0).

- N:o 4. Karl den tionde Gustafs krig med Polen och dess följder för Polen och Europa (8). — Korstågen till Finland (15).
- N:o 5. En senatssammanskomst i Rom under decemvirerna (11). — Om vattnets egenskaper och dess förekomst i naturen (12).
- N:o 6. Guds egenskaper (4). — Cluniacenserordens betydelse i kyrkohistorien (1). — Karin Månsdotter (10). — Alperna och deras betydelse för Schweiz (1). — Gustaf den tredjes vittra omgifning (7).
- N:o 7. På hvad sätt hafva förföljelserna mot de kristna bidragit till kristendomens utbredande? (2). — Har bondeståndet i Sveriges historia haft större betydelse än i andra länders, och om så är, i hvad afseende? (0). — Dalupproren under Gustaf Wasas regering (15). — Religionsfreden i Augsburg 1555 (3). — Hvilken betydelse har Englands geografiska läge haft för dess historia? (0). — Om de olika människoracerna (0). — Karaktersteckning af Karl IX (2). — Om kol och dess viktigaste föreningar (0). — Titus Quintius Capitolinus talar till den romerska menigheten (1).
- N:o 8. Luthers föregångare på reformationens fält (3). — Maktens fördelning mellan folket, senaten och ämbetsmännen i den gamla romerska republiken (0). — Karakteristik af Mirabeau (1). — Beslutet af den 4 Aug. 1789 (8). — Köpenhamns belägring af Karl den tionde Gustaf (5). — Göran Stjernhjelms och hans betydelse för den svenska vitterheten (3). — Skogarnas betydelse för ett lands odling och välstånd (1). — Luften samt dess förhållande till den oorganiska och organiska naturen (1). — "Stark är blott den, som känner sin svaghet", Svedelius (1).
- N:o 9. Hvad synes dig om Horatius, och hvarpå grundar du detta tycke? (2) Girondisterna (13). — Jämförelse mellan statsskicket under Frihetstiden och under Gustaf III (5). — Hvilka förändringar hafva bergen och de lösa jordlagren på jordytan undergått, och hvilka krafter hafva därvid varit verksamma? (3).
- N:o 10. (Mogenhetsskrifningen). Kristendomens utbredande under det första årtusendet (0). — Hvilka tilldragelser under den romerska republikens sista århundrade kan man anse såsom förberedelser till monarkiens införande genom Augustus? (0). — De stora uppfinningarna vid slutet af medeltiden samt deras inverkan på odlingen och statsförhållandena (10). — Hvilka förändringar har Sveriges gräns i öster undergått efter nyare tidens början? (8). — Redogörelse för något af Geijers fosterländska skaldestycken (0). — Hvilken nytta och skada åstadkomma småfågeln? (2). — Huru mätas värmets grad och mängd? (1). — "Ett manligt sinne fruktar Gud allen' Öch rösten i sitt inre, som fördömer" (0).

Latin: *Öfversättning:* Livius, tredje boken från kap. 23 (49 sidor); Horatii Oden I och IV samt Carmen sæculare (1,458 versar); Cicero, In Catilinam IV (10 sidor); samt kursivt: Cicero, Pro Archia och af Sallustii Catilina Cæsars tal i senaten. 5 lärjungar hafva enskildt genomgått och tenterat Virgillii Æneid, III; 2: Cicero, Cato Maior; 1: Cicero, De imperio Cn. Pompeii; 1: Taciti Annaler I; 2: hälften af samma bok; 1: Horatii Oden II. — Större delen af *syntaxen* repeterad i sammanhängande muntlig framställning af lärjungarna. — *Grammatiska* och *stilistiska* fraser. — *Metrik.* — Repetition af *antikviteterna*. — En lärjunge har hållit föredrag öfver Olympia och de olympiska spelen. — 17 *stilar*, hvaraf 5 på lärorummet, af hvilka åter 2 utan lexikon och grammatika.

Grekiska: *Öfversättning:* Xenophons Anabasis V (26 sidor), repetition af IV. Homeri Iliad I med repetition (611 verser), repe-

- tition af Odysseen I, II; Plato, Apologia Socratis och Crito (42 sidor). — Repetition af *formläran* och *syntaxen*.
- Franska:** *Öfversättning:* Prosper Mérimée, Colomba (64 sidor); utan förberedelse: stycken ur Klint, Littérature française (27 sid.). Såsom ålagdt sommarbete efter eget val af författare, kontrolleradt genom tentamina, hafva 8 lärjungar genomgått Halévy, »L'abbé Constantin» (272 sid.); 5: Sandeau, »La Roche aux Mouettes» (307 sid.); 3: de Presensé, »Geneviève» (194 sid.); 1: Lamartine, »Graziella» (180 sid.); 1: Laboulaye, »Contes bleus» (196 sid.); 1: J. Verne, »Le Tour du Monde en 80 Jours» (234 sid.); 1: Bersier, »Tourlède» (286 sid.). Dessutom har 1 lärjunge privat tenterat i A. Daudet, »Contes du Lundi» (60 sid.). — *Grammatik:* Af satsläran kap. 1—6 (om satsdelarnas inbördes öfverensstämmelse; artiklarna och partitivmärket; substantivet; adjektivet; räkneorden); repetition af hela kursen. — 9 *stilar* (utom mogenhetskrifningen), hvaraf 4 på lärorummet.
- Engelska:** *Öfversättning:* Sturzen-Becker II, valda stycken (63 sidor); utan förberedelse: stycken ur densamma (25 sid.); realisterna dessutom: Thackeray, »Samuel Titmarsh» (50 sid.), delvis kursivt. Såsom ålagdt sommarbete hafva realisterna genomgått och tenterat 45 sidor ur »Samuel Titmarsh». — *Grammatik:* prepositioner, ordställning; repetition af hela kursen. — *Extemporalier* ur Calwagens skriföfningar. — Realisterna: 9 *stilar* (utom mogenhetskrifningen), hvaraf 4 på lärorummet.
- Matematik:** *Geometri:* Repetition af Stereometrien, repetition af böckerna I—IV samt af proportionslärans tillämpning på geometrien. — Planimetri. — *Algebra:* Maxima och minima, aritmetiska och geometriska serier; sammansatt ränteräkning; repetition af hela kursen. — 4 matematiska *uppsatser*.
- Reallinien: *Geometri:* Analytisk geometri i två dimensioner; läran om punkten, räta linien, cirkeln, ellipsen, hyperbeln och parabeln; konstruktion af algebraiska uttryck; öfningssatser; repetition af hela kursen. — *Algebra:* Repetition af kursen. — *Trigonometri:* Senare kursen af Phragmén; repetition af det föregående. — 16 matematiskt-fysikaliska *uppsatser*, hvaraf 7 på lärorummet.
- Fysik:** Läran om ljuset och värmet; repetition af hela kursen.
- Latinlinien: *Reallinien:* Kroppars rörelse; läran om värmet och ljuset; repetition af hela kursen. — *Problemlösning.*
- Kemi:** Metallerna; repetition af hela kursen. — *Geologi.* — *Laborationsöfningar*, hufvudsakligen upptagande enklare kvalitativt analytiska prof. — 3 kemiska *uppsatser*.

- Naturkunskap:** *Zoologi:* Repetition af ryggradsdjurens system; de
 Reallinién:
 1 1. ryggradslösa djuren. — *Botanik:* De fanerogama växternas
 system, morfologi och fysiologi. Det viktigaste af de kryptogama växternas system. Undersökning af levande växter; Repetition.
- Historia:** *Allmänna* och *Skandinaviens:* Repetition af Nya tidens historia. — *Statskunskap,* parallellt med svenska historien. —
- Geografi:** *Geografi:* Repetition af Europas och Amerikas geografi;
 3 1. kort öfversikt öfver de andra världsdelarna.
- Filosofi:** *Logiken* och *Antropologien.*
 1 1.
-

Snickerislöjden.

Modellserien utgöres för närvarande af 50 nummer i följande ordning: 1. Pekpinne, 2. Blomkrukspinne, 3. Nyckeletikett, 4. Blomsteretikett, 5. Griffelskaft, 6. Pennskaft, 7. Nyckelbricka, 8. Nyststjärna, 9. Pappersknif, 10. Linial, 11. Nyckelhängare, 12. Karottbricka, 13. Rockhängare, 14. Blomkruksställ, 15. Stämjärnsskaft, 16. Svarfvadt skaft, 17. Kartkäpp, 18. Blomsterpinne, 19. Hammarskaft, 20. Karottbricka, 21. Handdukhängare, 22. Gungbräde, 23. Skärbräde, 24. Svarfvadt skaft, 25. Bollträ, 26. Blomsterpall, 27. Staffli, 28. Hörnhylla, 29. Linial, 30. Äggställ, 31. Trapez, 32. Spjälspall, 33. Mjölskopa, 34. Stöfvelknekt, 35. Filskaft, 36. Vägghylla med konsol, 37. Metermått, 38. Pappersknif, 39. Läskapperspress, 40. Spiklåda, 41. Skrifställ, 42. Ritbräde, 43. Vinkelmått, 44. Bokställ, 45. Dörrgymnastikställ, 46. Växtpräss, 47. Sågställ, 48. Fotografiram, 49. Bokhylla, 50. Verktygslåda.

Alla lärjungar, som tillhöra de klasser (I: 2—III), hvilka hafva snickerislöjd upptagen på förmiddagens arbetsordning, hafva däri deltagit.

I eftermiddagsslöjden (onsdagar och lördagar kl. 5—7), hvilken står utom skolans ordinarie arbetsordning, hafva 7 af våra egna lärjungar deltagit: 1 från kl. V, 4 från IV, 1 från III, 1 från II. Af främmande elever hafva undervisats 9 under höstterminen och 11 under

vårterminen. Dessutom hafva 2 damer och 1 herre fått undervisning i snickerislöjd. En yngling har endast lärt träsnideri.

I slöjden under jullofvet deltog 13 af skolans egna lärjungar och 2 främmande.

Hela antalet slöjdande ha utgjort 100, summan af utförda arbeten 934.

Vårterminens arbeten komma att utställas i Gymnastiksalen den 8, 9 och 10 Juni. Arbetena få af lärjungarna hämtas afslutningsdagen kl. 5—7 e. m. och påföljande dag kl. 9—10 f. m.

Sång och Musik.

I *sång* hafva klasserna IV—I: 1 undervisats onsdagar och torsdagar kl. 2—3 samt lördagar kl. 3—4, och hvarje däri deltagande lärjunge haft: kl. IV—III 1 timme, II och I: 2 2 t., den ena timmen gemensamt med IV och III. — Klasserna I: 1 och III förberedande hafva haft 1 timmes undervisning i veckan.

Det allmännaste af *musikens teori* har meddelats genom muntlig och skriftlig inöfning. Därjämte har öfvats *tonträffning*, *koralsång*, *sånger* m. m. Såsom lärobok har användts »Normalsångbok», utgifven af musiklärarna vid Stockholms allmänna läroverk, samt särskildt anskaffade sånger i öfvertryck.

Med en del lärjungar ur de högre klasserna har under höstterminen och i början af vårterminen öfvats *kvartettsång* 1 t. i veckan.

Vid höstterminens början bildades inom läroverket en liten *orkester*, bestående af 7 violiner, piano och orgel, och antalet har under vårterminen ökat med en violoncell. Öfningarna hafva varit förlagda till fredags eftermiddagar kl. 7—8.

Under senare delen af vårterminen hafva tvänne lärjungar undervisats i *orgelspelning* 1 timme i veckan.

Gymnastik, fäktning och militäröfningar.

Öfningstiderna för gymnastik och fäktning finnas angifna sid. 17. Klasserna VII:2 och VII:1 hafva varit delade i två afdelningar, som öfvats i *sabelluggning* och *florettfäktning*, delvis äfven i *gymnastik*.

De öfriga *gymnastikafdelningarna* hafva varit följande: 1) klasserna VI och V, 2) kl:na IV och III, 3) kl:na II och I:2.

Klasserna VII, VI och V hafva under September och Maj månader öfvats i *vapenföring* och *exercis*. Dessa klasser deltog i den *exercisuppväsning* och *täflingsskjutning*, som den 4 Oktober anordnats på Ladugårdsgärdet af Föreningen för främjande af skolungdomens vapenöfningar.

Med tillfredsställelse anmärkes af fackmän, att skolungdomens skjutskicklighet är stadd i jämnt tilltagande. Af Beskowska skolans 31 skyttar, som öfvats i *remingtonskjutning*, alla tillhörande klasserna VII:2 och VII:1, fingo 18 deltaga i prisskjutningen. 8 af dessa fingo pris för minst 41 och högst 59 points. (Motsvarande points 1890 voro 35 och 48.

Salongsskjutningen däremot visar ett mindre godt resultat. Af 64 skyttar uti klasserna V—VI:2 fingo 11 deltaga i prisskjutningen; och af dessa fingo blott 2 pris för uppnådda 73 och 75 points.

Antalet lärjungar, som icke kunnat deltaga i gymnastik- och fäktöfningarna, har fortfarande något minskats. Det utgjorde nämligen läsåret 1888—1889 ungefär 25 procent, minskades förra läsåret, då det utgjorde 22 procent under höstterminen och 23 procent under vårterminen, och har detta läsåret utgjort: höstterminen något öfver 20 procent, vårterminen nära 19 procent. I öfre första klassen har ingen lärjunge varit frånvarande någondera terminen fullständigt.

De af läkare uppgifna orsaker, som förhindrat deltagandet i dessa kroppsöfningar, synas af nedanstående tabell:

Orsaker	Antalet fall		Orsaker	Antalet fall	
	H.-T.	V.-T.		H.-T.	V.-T.
Bräck	12	11	Åkommor i öronen . . .	3	1
Allmän svaghet	6	6	» i ögonen	1	1
Ryggradskrökning . . .	3	3	Ägghvitesjuka	1	1
Åkommor i hjärtat . . .	3	4	Hudsjukdom	1	1
» i lungorna	0	1	Blodbrist	1	0
» i mjälten	1	1	Yttre åkommor (ryggen,		
» i lefvern	1	1	sidan, benen)	5	5

Antalet af de i *militäröfningarna* icke deltagande har varit mindre, nämligen något öfver 12 procent, af skäl, lika med de i ofvanstående tabell anförda. Dessutom hafva 6 lärjungar i femte klassen ännu ansetts för svaga för att bära gevär. Femte klassens lärjungar deltaga för öfrigt först på våren i militäröfningarna.

Vi nämna i detta sammanhang, att den i vårt land allt lifigare vordna *försvarsrörelsen*, som äfven börjat sprida sig bland skolungdomen, vid denna skola tagit sig ett uttryck i ett på lärjungarnes eget initiativ åstadkommet »Försvarsförbund,» omfattande klasserna VII:2—I:1. Af dessa klassers 227 lärjungar hafva 185 anmält sig till inträde i denna förening.

Vi önska, att detta företag måtte af dess medlemmar rätt uppfattas, att det måtte bereda de ungas sinnen så, att de *vilja* en uppoffring, i den form hvar och en det kan, när profvets stund kommer, och särskildt att de redan i unga åren genom flit och ifver i härdande kroppsöfningar, i de militära öfningarna och, där tillfälle gifves, i förvärfvande af skjutskicklighet, göra sig dugliga att, då de blifva fullvuxna män, aktivt deltaga i fosterlandets försvar, om så kräfves. — Särskildt anmärka vi, att ingen kan anses för en värdig medlem af denna förening, såvida han icke af egna sparpennningar gifver den bestämda terminliga skärfven för det fosterländska ändamålet.

Hälsotillståndet.

Tabell öfver sjukdomar, som vållat afbrott i skolgången.

Sjukdomar	Antal sjuke	Sjukdomar	Antal sjuke
Reumatisk hufvudvärk	1	Mässling	49
Tic douloureux	1	Skarlakansfeber	1
Blodbrist	1	Kikhosta	2
Ögonsjukdom	3	Vattkoppor	6
Oronsjukdom	3	Pässjuka	3
Halsfluss	5	Difteri	1
Halsböld	2	Lefversjukdom	1
Ryggböld	1	Njurlidande	1
Bröstkatarr	3	Ägghvitesjuka	1
Lungkatarr	2	Gulsot	2
Lunginflammation	2	Blåshinneinflammation	1
Förtätning i lungorna	2	Hudsjukdom	1
Magkatarr	3	Höftvärk	2
Tarmblödning	1	Vatten i knäet	1
Frossa	1	Yttre åkommor	10
Influensa	5		

På grund af tillfälligt illamående hafva omkring 70 procent af lärjungarna varit en eller flere gånger frånvarande, vanligen blott en dag eller en del däraf. 13 procent af lärjungeantalet hafva ingen gång varit frånvarande från skolan i följd af sjukdom eller opasslighet.

Lärare och lärarinnor.

- Fil. D:r L. Lindroth, skolans föreståndare, har undervisat i Latin och Grekiska i VII:2 och VI:1 = 17 timmar.
- Fil. D:r E. Lindgren, biträdande föreståndare, i Franska uti VII:2 — VI:2, Engelska uti VII:2—VI:1, Svenska uti VII:2 = 23 timmar.
- Lektor F. Berglund, i Kristendom uti VII:2—VI:2 = 4 timmar.
- Fil. Kand. A. Hammarskjöld, i Historia och Geografi uti VII:2—V, Svenska i VII:1 och VI:2, Filosofi uti VII:2—VII:1 = 22 timmar.
- Bergsnotarien O. Luthander, i Matematik uti VII:2 L. samt i VI:2 — III = 27 timmar.
- Pastor K. J. Lind, i Kristendom uti VI:1—III, Svenska i VI:1—III, Latin i III = 23 timmar.
- Fil. Lic. Hj. Hjorth, i Franska uti VI:1—II, Tyska uti IV—VI:2 = 27 timmar.
- Fil. Lic. R. Larssén, i Matematik uti VII:2 R., VII:1 L. och R., Fysik uti VII:2—VII:1 = 28 timmar.
- Lektor O. I. Fernborg, i Latin uti VI:2 = 5 timmar. *)
- Ingeniör Hj. Berwald, i Kemi uti VII:2 R. och VII:1 R., i Fysik uti VI:2 = 5 timmar.
- Fil. Kand. J. M. Pettersson, i Naturkunskap uti VII:2 R. och VII:1 R. samt i VI:2—V = 8 timmar.
- Fil. Kand. E. Eliäson, i Historia och Geografi uti IV och III = 6 timmar.
- Fil. Kand. K. A. Vinell, i Naturkunskap uti IV och III = 2 timmar.
- Herr K. G. Säterstrand, i Latin och Grekiska uti VII:1 och V, Svensk grammatik och rättstafning i V = 20 timmar.
- Fil. Kand. K. Loftman, i Latin uti IV, i Kristendom, Svenska, Latin, Historia och Geografi uti II = 22 timmar.
- Pastor E. Schröderhielm (höstterminen) och Teol. Kand. O. Norberg (vårterminen), i Grekiska uti VI:2 = 3 timmar.
- Fröken V. Söderström, i andra förb. klassens alla ämnen utom teckning = 23 timmar.
- Fröken H. Hauffman, i öfre första klassens alla ämnen utom teckning = 25 timmar.

*) Under L:r Fernborgs sjukdom har Fil. Kand. E. Staaff skött hans undervisning.

- Fröken A. Hauffman, i första förbered. klassens ämnen samt i Räkning uti II = 23 timmar.
- Fröken S. Porath, i nedre första klassens alla ämnen utom teckning = 25 timmar.
- Fröken E. Lundborg, i tredje förber. klassens alla ämnen utom teckning = 23 timmar.
- Fru A. Palm, i Teckning uti I:2—II förb. = 4 timmar.
- Skrifläraren F. Funck, i Välskrifning uti III och II = 2 timmar.
- Bildhuggaren S. Scholander uti Teckning V—II = 5 timmar.
- Musikdirektören F. Tiger, i Sång och Instrumentalmusik uti VII—III förb. = 5 timmar.
- Löjtnanten S. Drakenberg, i Gymnastik, Fäktning och Militäröfningar*) uti VII—I:2 = 14 timmar.
- Slöjdläraren K. Johansson, i Snickerislöjd uti III—I:2 = 6 timmar, samt 4 timmar på e m. för särskildt anmälda lärjungar.

Pastor K. J. Lind, som under läsårets lopp blifvit utnämnd till komminister i Hults och Edshults församlingar af Linköpings stift, kommer att med denna termin lemna skolan, hvilken han såsom lärare tillhört alltsedan 1882.

Pastor Linds nit för sitt lärarekall, hans lefvande intresse för det i ett hänseende viktigaste af skolans ämnen, kristendomen, som varit hans hufvudämne, den allt större framgång, med hvilken han bedrifvit sin undervisning såväl i detta som i andra ämnen, samt hans omsorg om sina lärjungars väl komma att göra honom saknad vid detta läroverk.

Vi tillönska honom lycka och en välsignelserik verksamhet i det kall han nu tillträder.

Lärjungar.

Vårterminen 1890 utgjorde lärjungarnas antal 271. Af dessa aflade 14 samma termin mogenhetsexamen. Före upprättandet af höstterminens katalog afgingo 30, nämligen 6 till allmänt läroverk, 8 till enskild skola, 3 till enskild undervisning, 2 till studentkurs, 2 till

*) Militäröfningarna hafva under vårterminen, då Löjtnant Drakenberg varit af annan tjänstgöring hindrad, ledts af Löjtnant J. Jochnick.

förberedande sjökrigsskola, 1 till norsk skola, 1 till folkskola, 2 till handel, 1 till teknisk skola, 1 till landtbruk, 3 utan uppgifvet ändamål.

Vårterminen 1890 afgingo 6 lärjungar, nämligen: 1 till utländskt läroverk, 1 till enskild skola, 1 till enskild undervisning, 1 till handel, 1 till apotek, 1 till handtverk.

Höstterminen 1890 inskrefvos 31 lärjungar, hvarjämte 2, som varit frånvarande ett läsår, återkommo. Vårterminen 1891 inskrefvos 3, och 1, som varit borta från skolan under föregående termin, återkom. Af de nya äro 4 under höstterminen och 2 under vårterminen extra elever. *)

Af de inskrifna hafva 7 tillhört första förbered. klassen, 4 II förb., 5 III förb., 4 I:1, 4 I:2, 2 II, 1 III, 2 VI:2, 4 VII:1, 1 VII:2.

Lärjungeantalet var sålunda höstterminen 260, vårterminen 258.

Lärjungarnes fördelning i klasser.

Höstterminen:

VII:2 VII:1 VI:2 VI:1 V IV III II I:2 I:1 III fb. II fb. I fb.
23 19 19 22 23 25 23 21 24 21 17 16 7

Vårterminen:

VII:2 VII:1 VI:2 VI:1 V IV III II I:2 I:1 III fb. II fb. I fb.
23 20 18 20 23 25 24 21 23 20 18 16 7

En af skolans lärjungar har på grund af sjukdom varit frånvarande hela läsåret. en annan under vårterminen på grund af benbrott.

Af lärjungarna uppgifven arbetstid i hemmet per dag under en vecka i Mars (söndagen beräknas arbetsfri), samt arbetstiden i skolan (slöjd och gymnastik icke medräknade):

Klass	Medeltal af arbetstid	
	I hemmet	I skolan
VII:2 (latinlinien)	4 t. 37 min.	4 t. 10 min.
VII:2 (reallinien)	5 " 18 "	4 " 30 "
VII:1 (latinlinien)	4 " 14 "	4 " 20 "
VII:1 (reallinien)	4 " 23 "	4 " 30 "
VI:2	3 " 45 "	4 " 40 "
VI:1	3 " 25 "	4 " 40 "
V	2 " 24 "	5 " "
IV	2 " 17 "	4 " 20 "
III	1 " 52 "	4 " 10 "
II	1 " 5 "	4 " 10 "
I:2	50 "	4 "

*) Se sid. 14.

Examina.

Den sedvanliga afslutningsexamen i *Tyska* och *Naturkunskap* hölls den 22 September under censur af Professor H. Hildebrandson. Af de examinerade lärjungarna, 15 till antalet, godkändes alla i Naturkunskap, alla, utom en, i Tyska.

De till *mogenhetsexamen* anmälda 21 lärjungarna i öfre sjunde klassen aflade den 17, 18, 20 och 21 April de *skriftliga* profven, en af dem dock icke fullständigt. Af de öfriga 20 underkändes 4, och 16 förklarades berättigade att undergå den *muntliga* examen, hvilken hölls den 19 och 20 Maj under inseende af censorerna: Professorn m. m. C. Björling, Professorn m. m. P. A. Geijer och Domprosten m. m. D. R. Warholm. 2 af de examinerade underkändes af lärarna, 1 af censorerna. De som förklarades mogna voro å *den klassiska linien*: Nils Arnoldson, Östen Bergstrand, David Carlson, Walter Glerup, Ludvig Pettersson, Gustaf von Rosen och Otto Rosenberg, samt å *den reala linien*: Vilhelm Bjurelius, Oskar Carnegie-Ekman, Sixten Matthiesen, Otto Palmstierna, Otto Silfverschiöld, och Einar Stuart. Af dessa erhöles en mogenhetsbetyget »Berömlig», 6 »Med beröm godkänd», och de öfriga »Godkänd».

Examensvittnen voro Professorn m. m. D. G. Lindhagen, Kyrkoherden m. m. A. W. Staaff, Justitierådet m. m. A. R. Skarin, f. d. Generalkrigskommissarien m. m. N. A. Warenius, f. d. Riksarkivarien m. m. R. M. Bowallius, Bankofullmäktigen m. m. R. Törneblad, f. d. Lektorn m. m. K. F. Thedenius, och f. d. Kommerse-rådet m. m. J. Sjöberg. — Skolans Inspektor, Presidenten m. m. H. Forssell, öfvervar också en del af examen.

Sedan Beskowska skolans första mogenhetsexamen (1877) hafva 220 abiturienter blifvit godkända; 14 hafva blifvit af sina lärare underkända, 1 af censorerna.

Hvarjehanda meddelanden.

Gåfvor: Skolans naturaliesamling har ökats med: en *sparfhök*, vackert uppstoppadt ex., skänkt af E. Sörensens; ett *räfkranium*, skänkt af W. Schumacher; ett *rättskelett*, skänkt af E. Edholm; åtskilliga svenska *mollusker*, samlade och skänkta af E. Nordenskjöld.

Af Föreningen för skolungdomens vapenöfningar har skolan sistlidne höst erhållit 10 stycken *patronväskor* med tillhörande *lifremmar* och *bajonetthylsor*.

För dessa gåfvor hembäres härmed skolans tacksamhet.

Till den nybildade orkestern har undertecknad inköpt och skänkt en *violoncell*.

Terminsafslutningen kommer att hållas Regeringsgatan 72 B tisdagen den 10 Juni kl. 10 f. m.

Till denna afslutning, äfvensom till åhörande särskildt af *de tre sista arbetsdagarnas lektioner, för hvilka särskild arbetsordning utgifves*, inbjudas värdsanligen ungdomens föräldrar och målsmän samt andra för skolan intresserade personer.

Nästa *hösttermin* börjar tisdagen den 15 September, då klasserna VII:2—IV inställa sig i skolan kl. 10 f. m. och de öfriga klasserna till och med II förberedande kl. 1 e. m.

Första förberedande klassen börjar sitt arbete måndagen den 21 September kl. 10 f. m. — Till denna klass fordras inga förkunskaper. Inträdesåldern är omkring sex år.

Nyanmällda till inträde i någon af de öfriga klasserna inställa sig den 12 September kl. 8 f. m., med undantag af dem, hvilka redan under vårterminen aflagt *godkänd inträdesexamen*, hvilka först den 15 September skola infinna sig i skolan.

De af skolans egna lärjungar, som hafva att för uppflyttning till högre klass undergå examen i ett eller flere ämnen, inställa sig likaledes den 12 September kl. 8 f. m.

Anmälan till inträde i skolan kan under sommaren göras antingen skriftligen till undertecknad, eller ock muntligen hos Bergsnotarien Luthander, Norrmalmstorg 1. Den 15—31 Augusti meddelar Folkskoleinspektören, Doktor Bergman önskade upplysningar. Från och med måndagen den 1 September träffas undertecknad i skolan alla hvardagar, utom lördagar, kl. 1—2.

Anmälan om lärjunges afgång från läroverket bör ske före den 15 Juni.

Afgifterna, som erläggas i *September* och *Januari*, äro fortfarande:

Inskriftningsafgift	10 kr.
Terminsafgift i I förbered. klassen	40 »
» i II och III förb. kl.	50 »
» i klasserna I—IV	85 »
» i » V och VI	100 »
» i kl. VII	150 »
» för snickerislöjd	10 »

För lärjungar från främmande ort förmedlar undertecknad god inackordering.

Denna årsredogörelse finnes att tillgå i skolan (Engelbrekts-gatan 9) hos vaktmästaren Landmark, hos undertecknad, samt i alla större boklädor i Stockholm. Den kan ock skriftligen rekvireras från undertecknad.

Stockholm i Juni 1891.

Ludvig Lindroth.

Stockholm, Sturegatan 34; eller Qvisberg, Vadstena.

De tre sista arbetsdagarna följes nedanstående arbetsordning:

Lördagen den 6 Juni:

	VII:1	VI:2	VI:1	V		IV	III	II	I:2	I:1	III förb.
	L. och R.										
Kl. 9—9,55	Latin Matem.	Franska	Latin	Nat.	Kl. 9,30—10,30	Tyska	Svenska	Latin	Kristend	Historia	Innanl.
„ 10,5—11	Latin Matem.	Latin	Grek. Eng.	Mat.	„ 10,30—12		Slöjd				
„ 12—12,50	Matem. Kemi	Krist.	Krist.	Hist. Geog.	„ 12—1	Nat.	Mat.	Franska	Hist.	Innanl.	Hist. Geog.
„ 1—2	Kristendom	Mat.	Hist. Geog.	Latin	„ 1,15—2,5	Latin	Franska	Räkn.	Latin	Latin	Kristend.

Måndagen den 8 Juni:

	VII:1	VI:2	VI:1	V		IV	III	II	I:2	I:1	III förb.
	L. och R.										
Kl. 9—9,55	Historia	Tyska	Latin	Grek.	Kl. 9,30—10,30	Mat.	Nat.	Hist. Geog.	Geogr.	Räkn.	Innanl.
„ 10,5—11	Latin Fysik	Latin	Tyska	Kristend.	„ 10,30—12			Slöjd			
„ 12—12,50	Grek. Eng.	Hist. Ge.	Mat.	Tyska	„ 12—1	Krist.	Hist. Ge.	Latin	Innanl.	Latin	Räkning
„ 1—2	Mat. —	Grek. Eng.	Franska	Mat.	„ 1,15—2,5	Stenogr.	Latin	Svenska	Räkn.	Geogr.	Hist. Geog.

Tisdagen den 9 Juni:

	VII:1	VI:2	VI:1	V		IV	III	II	I:2	I:1	III förb.
Kl. 9—9,55	Franska	Svenska	Latin	Latin	Kl. 9,30—10,30	Tyska	Kristend.	Räkn.	Latin	Räkn.	Innanl.
„ 10,5—11	Kristendom	Mat.	Hist. Geog.	Franska	„ 10,30—11,30	Hist. Ge.	Latin	Kristend.	Slöjd	Krist.	Räkn.
									(10,30—12)		

Tredje förberedande klassens morgonlektioner börja först kl. 9,45.

Första förberedande klassen läser endast den 6 Juni kl. 10—1; **Andra förb. klassen** den 6 och 8 Juni kl. 10—1 samt den 9 kl. 10—11, allt med lämpliga uppehåll, utan särskildt skema.